

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

52. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS
KONGRESSZUS

BUDAPEST | 2021.
szeptember 5–12.

LXXVI. évf. 37.
(3760.)
2020. szeptember 13.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Fotó: Merényi Zita

Egymásért élő emberek legyünk

Interjú Veres Andrással,
az MKPK újraválasztott elnökével

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) tagjai őszi rendes ülésükön szeptember 2-án Veres András győri megyéspüspököt választották meg az MKPK elnökének; a megbízatás újabb öt évre szól. Megválasztását követően kérdeztük a püspöki konferencia elnökét.

Milyen érzésekkel, gondolatokkal fogadta az újraválasztást?

– Nem készültem egy újabb öt éves ciklusra, ám a püspök atyák úgy gondolták, hogy nekem szavaznak bizalmat. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia statútuma szerint lehetőség van a korábbi elnök megbízatásának egyszeri meghosszabbítására, erre került sor most is. Megköszönve a püspök atyák bizalmát, igyekszem a legjobb tudásom szerint szolgálni az Egyházat.

Hogyan értékeli az elmúlt elnöki időszakot?

– Nagy változások voltak ez idő alatt mind a társadalmi életben, mind a világban, de az Egyházban is. A pandémia különösen az utolsó hónapokban sok ember életét tette nehezzé. A járvánnyal az Egyházban is egy új korszak kezdődött, nem feltétlenül pozitív értelemben. Ugy gondolom, hogy nagyon sok tennivalónk van még ezen a téren.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Az MKPK
megtartotta
őszii rendes ülését
6. oldal

Nemzeti imádságot
kezdeményezték
a fehérorosz
püspökök
7. oldal

Fájdalmas múlt,
örömteli jelen
A hetvenéves
Katolikus
Szeretetszolgálatot
ünnepelték
Tiszaalpáron
8. oldal

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia járványügyi rendelkezései (2. oldal)

Tanárt és tanítványt tüntettek ki

Egyházi díjban részesült
Lukács László SchP és Bodonovich Jenő

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Pro Cultura Christiana díjat adományozott Lukács László piarista szerzetesnek, és Pro Ecclesia Hungariae díjat Bodonovich Jenő ügyvédnek. A díjakat a konferencia tagjai és Michael August Blume apostoli nuncius jelenlétében Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke adta át szeptember 2-án.

Konferencia intézményeinek alakulásában, formálódásában nyújtott jogi segítséget.

(Folytatás a 3. oldalon.)

A két díjazott képünkön balra

Elsősorban tőlünk függ, hogy a fertőzés végigsöpör-e rajtunk

Az őszi beköszöntével a koronavírus-járvánnyal kapcsolatos hazai helyzet értékelésére kértük Oroszi Beatrixot, az Innovációs és Technológiai Minisztérium járvány matematikai modellező és epidemiológiai projektvezető orvos-epidemiológusát, járványügyi szakértőt.

Szeptember első napjaiban kedvezőtlen trend mutatkozik, a járvány gyorsulva terjed. Igaz, vannak már tapasztalatok a vírus tavaszi, nyári „viselkedéséről”, de ezek

alapján egyáltalán modellezhető-e a második hullám a hűvösebb, csapadékosabb évszakok (ősz, tél) összefüggésében, az influenzajárvány küszöbén?

– A tavaszi járványhullám jellege eltér a mostanitól, ugyanis akkor a megbetegedések meghatározó része zárt intézményekben, időotthonokban, illetve kórházakban történt, a járvány közösségi terjedése, ami a széles körű lakosságot érinti, viszonylag csekély mértékű volt.

(Folytatás a 10. oldalon.)

Jogászként az Egyházért

Beszélgetés

a Pro Ecclesia Hungariae díjjal kitüntetett
Bodonovich Jenővel

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia szeptember 2-án több mint húsz évi jogászai szolgálatának elismerésül Pro Ecclesia Hungariae díjjal tüntette ki a testület korábbi jogi képviselőjét, Bodonovich Jenő ügyvédet, volt média- és hírközlési, jelenlegi közszolgálati biztost. Életéről, pályafutásáról kérdeztük a díjazottat.

1950-ben született. Szüleiivel és két testvérével együtt a kommunista hatalom kitelepítette Önöket Füzesgyarmatra. Mi volt a szülei „bűne”?

– Édesanyám hetedik hónapos várandós volt, amikor a kitelepítés 1951. július 12-én megtörtént. Az öcsém augusztusban született, már Füzesgyarmaton. A teherautó hajnalban jött értünk, és vitte a családot, azzal a kevés ingóságával, amit a szüleink magukkal hozhattak. Később tudtam meg, hogy az összes holmi súlya ötven kiló lehetett. Füzesgyarmaton, ahol lakunk, nem volt sem vízvezeték, sem csatorna. Édesanyámnak

kötelen kellett felhúznia a vizet kútból, petróleumfőzőn készített nekünk ételt, főzte ki a pelenkát. Édesapám hivatásos katonatiszt volt, végigharcolta a II. világháborút, utána pedig a XI. kerületi karitást vezette, több ingyenkonyhát üzemeltetett. Édesanyám bölcsészdoktorként a kultuszminisztériumban dolgozott, majd a Múgyetem könyvtárában. A kitelepítéssel azonnal megszűnt az állásuk.

(Folytatás a 9. oldalon.)

A javak kezelői, és nem gazdái vagyunk

A Szentatya augusztus 26-án délelőtt folytatta a világ gyógyításáról szóló katekézissorozatát. Beszédének témája „a javak egyetemes rendeltetése és a remény erőnye” volt (vö. MTörv 14,28–29; 15.1.4–5). Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

Látva a világjárványt és annak társadalmi következményeit, sokan hajlamosak elveszíteni reményüket. A mai, bizonytalan és szorongást keltő korban arra hívok mindenkit, hogy fogadja be a Krisztusból fakadó remény ajándékát. Ő segít hajózni bennünket a betegség, a halál és az igazságtalanság viharos vizein, de nem ezek mondják ki az utolsó szót végső rendeltetésünkről.

A világjárvány rámutatott a társadalmi problémákra, súlyosbította is őket, különösen az egyenlőtlenséget. Egyesek dolgozhatnak otthonról, míg sokan mások számára ez lehetetlen. Vannak gyerekek, akik a nehézségek ellenére is tanulhatnak, kaphatnak iskolai nevelést, de sokan többet vannak, akik számára ez a tanulás teljesen félbeszakadt. Egyes tehetős nemzetek pénzt bocsáthatnak ki a vészhelyzet kezelésére, míg mások számára ez a jövő elzalogosítását jelentené.

Az egyenlőtlenségnek ezek a tünetei társadalmi betegséget tárnak fel; ez a vírus egy beteg gazdaságból származik. Világosan ki kell mondanunk: a gazdaság beteg. Megbetegedett. Ez az egyenlőtlen gazdasági növekedés gyümölcse – ez a betegség: az egyenlőtlen gazdasági növekedés gyümölcse –, amely figyelmen kívül hagyja az alapvető emberi értékeket. A mai világban néhány nagyon gazdag ember többet birtokol, mint az emberiség többi része. Ezt megismétlem, mert elgondolkodtat bennünket: néhány nagyon gazdag ember, egy kis csoport többet birtokol, mint az emberiség többi része. Ez egyszerű statisztika. Égbekiáltó igazságtalanság! Ezzel egyidejűleg ez a gazdasági modell közömbös a közös otthonnak okozott károkért. Nem törődik a közös otthonnal! Közel vagyunk ahhoz, hogy túllépjük csodálatos bolygónk számos határát, ami súlyos és visszafordíthatatlan következményekkel jár: a biodiverzi-

tás elvesztésétől és az éghajlatváltozástól kezdve a tengerszint emelkedéséig és a trópusi erdők elpusztításáig. A társadalmi egyenlőtlenség és a környezet pusztulása együtt járnak és azonos a gyökerük (vö. Laudato

si' [LS] enciklika 101.): a birtokolni akarás bűne, a testvéreken és növényeken való uralkodási vágy bűne, annak bűne, hogy birtokolni és uralni akarjuk a természetet, sőt magát Istent. De Istennek nem ez a terve a teremtéssel.

„Kezdetben Isten az emberiség közös kezelésére bízta a földet és annak erőforrásait, hogy gondoskodjon róla” (A Katolikus Egyház katekizmusa [KEK] 2402.). Isten arra kéri, hogy az ő nevében hajtsuk uralmunk alá a földet (vö. Ter 1,28), műveljük és gondozzuk, mint egy kertet, mindenki kertjét (vö. Ter 2,15). „A »művelés« jelentése: felszántani vagy megmunkálni (...), az »őrzés« jelentése pedig: megvédeni, megóvni” (LS 67.). De vigyázat, nem értelmezhetjük ezt fehér lapként, nem tehetjük a földdel azt, amit akarunk! Nem! „Felelős kölcsönösségi kapcsolat” (uo.) van köztünk és a természet között. Felelős kölcsönösségi kapcsolat köztünk és a természet között! Kapunk a teremtéstől, mi pedig adunk neki. „Minden közösség kiveheti a föld javaiból, amire szüksége van az életben maradáshoz, de kötelessége meg is védeni azt” (uo.). Mindkét oldal.

A föld voltaképpen „megelőz bennünket, és adatott nekünk” (uo.),

Isten adta „az egész emberi fajnak” (KEK 2402.). Ezért kötelességünk annak biztosítása, hogy gyümölcsei mindenkihez eljussanak, és ne csak néhány emberhez. És ez kulcseleme a földi javakkal való kapcsolatunk-

93., vö. Szent II. János Pál: Laborem exercens enciklika 19.)

A tulajdon és a pénz olyan eszközök, amelyek szolgálhatják a küldetést. De könnyen átalakíthatjuk őket egyéni vagy kollektív célokká. És

tünk ölbe tett kézzel! Jézusra szegezett szemmel (vö. Zsid 12,2) és azzal a bizonyossággal, hogy az ő szeretete tanítványainak közösségén keresztül működik, valamennyiünknek együtt kell cselekednünk abban a reményben, hogy valami mást és jobbat hozunk létre. Az Istenben gyökerező keresztény remény a mi horgonyunk. Ez a remény támogatja akaratainkat arra, hogy osztozzunk másokkal, megerősíti azt a küldetésünket, hogy tanítványai legyünk Krisztusnak, aki mindenben osztozott velünk.

És ezt megértették az első keresztény közösségek, akik hozzánk hasonlóan nehéz időkben éltek. Tudatában annak, hogy egy szívet és egy lelket alkotnak, minden javukat közösbe adták, tanúságot téve Krisztus rájuk árasztott bőséges kegyelméről (vö. ApCsel 4,32–35). Válságot élünk meg. A világjárvány valamennyiünket válságba sodort. De ne feledjétek: a válságból nem lehet kikerülni ugyanúgy, vagy jobbaként, vagy rosszabbakként kerülünk ki belőle. A döntés a mienk!

A válság után folytatjuk-e ezzel a gazdasági rendszerrel, amely a társadalmi igazságtalanságnak, a környezet, a teremtett világ, a közös otthon gondozása iránti megvetésnek a táplálaja? Gondolkodjunk el ezen! A XXI. század keresztény közösségei bárcsak helyrehozhatnak ezt – a teremtés gondozását és a társadalmi igazságosságot: ezek együtt járnak –, és így tanúságot tennének az Úr feltámadásáról! Ha vígyázunk a javakra, amelyeket a Teremtő nekünk ad, ha közösbe adjuk azt, amit birtoklunk, hogy senki se szenvedjen hiányt, akkor valóban táplálhatjuk annak reményét, hogy egy egészségesebb és igazságosabb világot teremtünk újra.

És végül gondoljunk a gyerekekre. Nézzetek meg a statisztikákat: hány gyermek hal éhen a nagyon rossz elosztása miatt, az említett gazdasági rendszer miatt; és hány gyermeknek nincs joga iskolába menni ugyanezen okból. Ez a kép, az éhez és oktatást nélkülöző gyerekek képe segítsen megértenünk, hogy ebből a válságból jobbaként kell kikerülnünk! Köszönöm.

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia járványügyi rendelkezései

A ránk bízottakért érzett felelősségtől vezérelve a Covid-19-járvány felerősödése miatt az alábbi rendelkezéseket adjuk ki:

A jelenlegi új koronavírus-járvány elsősorban direkt módon cseppfertőzéssel terjed, azaz a vírus terjedése szempontjából a legnagyobb veszélyt a megbetegedett, köhögő, tüsszőgő ember jelenti. Ezért az *elsődleges és legfontosabb megelőző intézkedés, hogy a szentmisén és közösségi alkalmakon a fenti tüneteket nem mutató személy vegyen részt*. Ezen feltétellel betartására nyomatékosan fel kell hívni a hívók figyelmét.

A különböző felületekre került vírus inaktiválása érdekében kérjük a templom, plébánia fertőtlenítőszerrel történő fokozott, rendszeres, azaz minden közösségi alkalom, szentmise utáni takarítását, különös tekintettel a kézzel gyakran érintett felületekre

(például padok, kilincsek, kapcsolók).

1. Templomok

- Továbbra is kérjük, hogy a szentmisében a kézfogást mellőzzék;
- az áldoztatás a latin rítusban továbbiakban is kézbe történjen;
- kérjük a pap testvéreket és minden áldoztatót, hogy a szentmisék előtt és után, illetve az áldoztatás megkezdése előtt fertőtlenítsék kezüket;
- gyóntatáskor használjunk maszkot és igekezzünk a megfelelő távolságot tartani gyóntató és gyónó között;
- lehetőleg jól szellőző helyiségben vagy szabadtéren gyóntassunk;
- továbbra is kérjük a szenteltvíztartók kiürítését, azok használatának mellőzését;

- a templomok bejáratánál helyezzünk el kézfertőtlenítőt;
- kérjük meg a híveket, hogy lehetőleg használjanak masz-

”

Az elsődleges és legfontosabb megelőző intézkedés, hogy a szentmisén és közösségi alkalmakon tüneteket nem mutató személy vegyen részt

- a templomok bejáratánál helyezzünk el kézfertőtlenítőt;
- kérjük meg a híveket, hogy lehetőleg használjanak masz-

2. Egyházi intézmények és plébániák

- Kérjük, mindenben kövessék az illetékes hatóságok előírásait;
- zárt térben a kórokozók koncentrációjának minimalizálása érdekében kiemelt figyelmet fordítsunk a fokozott és folyamatos szellőztetésre az egyedi lehetőségek szerint;
- kérjük, hogy az illemhelyek mindig legyenek ellátva elegendő kézmosó és fertőtlenítőszerrel;
- kérjük a kézfertőtlenítési lehetőség biztosítását az épületbe belépők számára, valamint az étkezésre szolgáló helyiségekben;
- az egyházi iskolák ezenfelül tartsák meg az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF) által

megjelölt óvatossági szabályokat.

3. Betegellátás

- Kérjük, a betegellátásban és az időotthonok ellátásában résztvevők az országos tisztíró orvos és az illetékes helyi hatóságok által kiadott járványügyi rendelkezéseket tartsák be;
- a házi betegellátásban – amennyiben nem Covid-19-ben szenvedő betegekről van szó – kérjük a pap testvéreket, hogy a látogatás alkalmával használjanak maszkot, előtte és utána pedig fertőtlenítsék kezüket;
- a Covid-19-ben szenvedők esetében csak erre külön kijelölt és engedéllyel rendelkező személyek végezzenek bármilyen szolgálatot, a legszigorúbb orvosi előírások szerint;

– célszerű a beteglátogatás megkezdése előtt a lakás átszellőztetése (legalább tíz perc) az ablakok kinyitásával (ha ez biztonságosan megoldható), a betegnél töltött idő során is gondoskodjunk a friss levegőről, a levegőcseréről.

Az egyházi törvénykönyv 838. kánonja értelmében az egyes megyéspüspökök, illetve azok, akik a jogban velük egyenlő elbírálás alá esnek, ettől eltérő rendelkezéseket is hozhatnak.

Budapest, 2020. szeptember 4.

Forrás: Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Egymásért élő emberek legyünk

Interjú Veres Andrással, az MKPK újraválasztott elnökével

(Folytatás az 1. oldalról.)

A szekularizáció hatásait mindig éreztük, ám mintha napjainkban az még jobban felerősödött volna. A különféle médiumok segítségével sokan kapcsolódtak be eddig is az Egyház liturgikus életébe, ám számunkra, katolikusok számára ez soha nem adhatja meg a teljességet. Éppen ezért nagyon sokat kell még tennünk, szükség van az evangelizáció megerősítésére. Ennek egyik kulcsa az lenne, hogy a hívő ember még komolyabban vegye a hitét, még mélyebben élje meg a vallásosságát, ezzel is közvetítve a keresztény értérendet a nem keresztény emberek számára. Elhibázott az a gondolat, hogy az evangelizáció csak a papok és a katekéták dolga. A hit továbbadása elsősorban a családban történik, ebben a pap csak segíteni tud.

Ugyanakkor szerte a világban nagyfokú keresztényellenességet láthatunk, sok merénylet történt a keresztények, leginkább pedig a katolikusok ellen. Ebben közrejátszhat az is, hogy a Katolikus Egyház az, amely kitart az élet védelme mellett a fogantatástól egészen az élet természetes befejezéséig. Vannak olyan érdekkörök, amelyek az Egyház értékrendjét igyekeznek fellazítani. Ezen a téren is sok a tennivaló, ebben az orvosok és a kutatók segítsége is sokat számít.

Mi határozza meg a püspöki konferencia működését?

– Említettem az MKPK státútumát, ebben többek között rögzítve van, hogy a konferenciának tagja minden Magyarországon élő püspök és a velük azonos beosztásban lévő személy. Így a pannonhalmi főapát is tagja a testületnek. Az MKPK negyedévente ülésezik. Ilyenkor a ta-

gok véleményt cserélnek az országos jelentőségű pasztorális kérdésekben, döntéseket hoznak az Egyház intézményeivel kapcsolatban, segítik az egyházmegyék együttműködését. A testület feladata, hogy az állami igazgatás és a kormányzat felé is képviselje a katolikusok véleményét. A püspöki konferenciának van egy Állandó Tanácsa is, mely a konferenciák között ülésezik, annyiszor, amennyiszor ez szükséges.

Hogyan értékeli az Egyház és az állam közötti viszonyt?

– Az elmúlt öt évben kiegyensúlyozott, rendezett kapcsolat volt az Egyház és a kormányzat között. Az utóbbi időben nagyon sok új és felújított templom megáldásának lehetünk tanúi, ezzel kapcsolatban pedig ki kell emelnem, hogy soha annyi templom nem újult meg, nem épült, mint az elmúlt időszakban.

Ezt pedig mindenféleképpen a kormányzat javára kell írunk, hiszen erre az egyházi közösségeknek soha nem lett volna forrása. Egy egyházi épület esetében – ezt a történelmi példák is igazolják – a helyi közösség mindig csak a fenntartást tudta megoldani, a felújítást, építést pedig mindig a kegyúr végezte. Ma-napság is szükség van arra, hogy a vallásos emberek adóját felhasználva az állam támogassa az egyházi iskolákat és az egyházi létesítmények építését, felújítását.

Az ön püspöki jelmondata, hogy „Elvitte őt Jézushoz”. Ha eddigi szolgálatát nézzük, kitűnik, mindig fontosnak tartotta, hogy a jézusi örömhír minden emberhez eljusson. Mik ezen a területen a legfontosabb feladatainak?

– Nagyon sok ember Isten nélkül nő fel, már csak azért is, mert szülei,

nagyszülei sem voltak vallásosak. Őket személyesen kell tudnunk megszólítani. Ha intézményként tekintünk az Egyházra, akkor elmondhatjuk, hogy a misszió az egyik kiemelt feladata. Emellett minden egyes kereszténynek küldetése, hogy hitéről életével tegyen tanúságot. Az apostol azt mondja, hogy éljetez úgy, hogy azok, akik látnak titeket, kíváncsiak legyenek arra, hogy mi – illetve ki – vezet benneteket. Ahhoz, hogy ez jól működjön, arra is szükség van, hogy a plébániai közösségek igazi közösségként működjenek, tagjai egymásért élő emberek legyenek. A papságnak a misszió mellett az is feladata, hogy ebben a missziós küldetésben mindenkit meg tudjon erősíteni.

Pár napja elkezdődött a tanév. Hála Istennek, elmondhatjuk, hogy nagyon sok katolikus intézményben tanulhatnak a diákok. Milyen feladatot, felelősséget jelent az egyházi oktatás?

– Nagyon nagy felelősség, hiszen több mint kétszázezer diák tanul katolikus oktatási intézményben. Ugyanakkor ez egy nagy kihívás is, hiszen iskoláinkban az elvárt, általános ismereteken túl egy sajátos pluszt is adunk a gyerekeknek. Ennek a nevelésnek az alapja a krisztusi értékrend. Ezt akkor is hangsúlyozni kell, ha tudjuk, hogy sok diákunk nem vallásos családból érkezik. Ezért iskoláinknak a kiváló oktatás mellett fel kell vállalniuk az Egyház egyetemes missziós törekvéseit is. Ez annyit jelent, hogy az iskolában egy olyan vallásos környezetnek kell körülvennie a gyerekeket, amely közelebb tudja vinni őket Jézushoz. Én annak idején a győri bencéseknel tanultam, így tapasztalatból is tudom, hogy a szerzetesek ennek a kihívásnak különös igényességgel tudnak megfelelni. Bár ma kevesebb

szerzetes van jelen az oktatásban, arra van lehetőség, hogy jó szervezéssel megtaláljuk azokat a kiváló, valószínűleg elkötelezett tanárokat, akik mindenki számára képesek megnyitni a hit kapuját.

Visszatérve a járványra, ön szerint mire kell készülnünk a következő hónapokban?

– Először is vegyük komolyan a hatóságok javaslatait, utasításait! Minden közösség vezetője, így a papok is felelősek azokért, akik rájuk vannak bízva. Fontos, hogy a templomon belüli és kívüli lelkipásztori ellátás olyan körülmények között történjen, amely megfelel az aktuális előírásoknak. Azt csak remélhetjük, hogy nem kerül sor intézmények bezárására.

Sokan kerültek nehéz helyzetbe a járvány miatt. Őket hogyan lehetne megerősíteni?

– Nagyon nehéz tanácsot adni, hiszen mindannyian különbözőek vagyunk. Van, aki nem vesz tudomást

a járványról, míg mások telve vannak aggodalommal. Éppen ezért elsősorban az egyéni felelősségre hívnam fel a figyelmet, hiszen a megfelelő információk birtokában képesek lehetünk arra, hogy megfelelő módon viszonyuljunk a járványhoz. Ugyanakkor a hívő emberben kell lennie egy bizalomnak, ott kell hogy éljen bennünk a remény. Ne essünk kétségbe, hiszen az életet ajándékba kaptuk. Pál apostol írja, hogy akár élünk, akár halunk, egyaránt az Úr vagyunk.

Őn győri megyéspüspök, Győrben járva pedig láthatjuk, hogy milyen szépen megújult a Káptalandomb. Életünk megújulásának mi lehet az alapja?

– Röviden válaszolva, a hitben való megújulás, vagyis a megtérés. Az épületek megújulhatnak, ám ha az egyén nem változik, mindez mit sem ér. S ha mi változunk, azzal a közösség, tágabban a társadalom is meg fog újulni.

Kuzmányi István,
Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

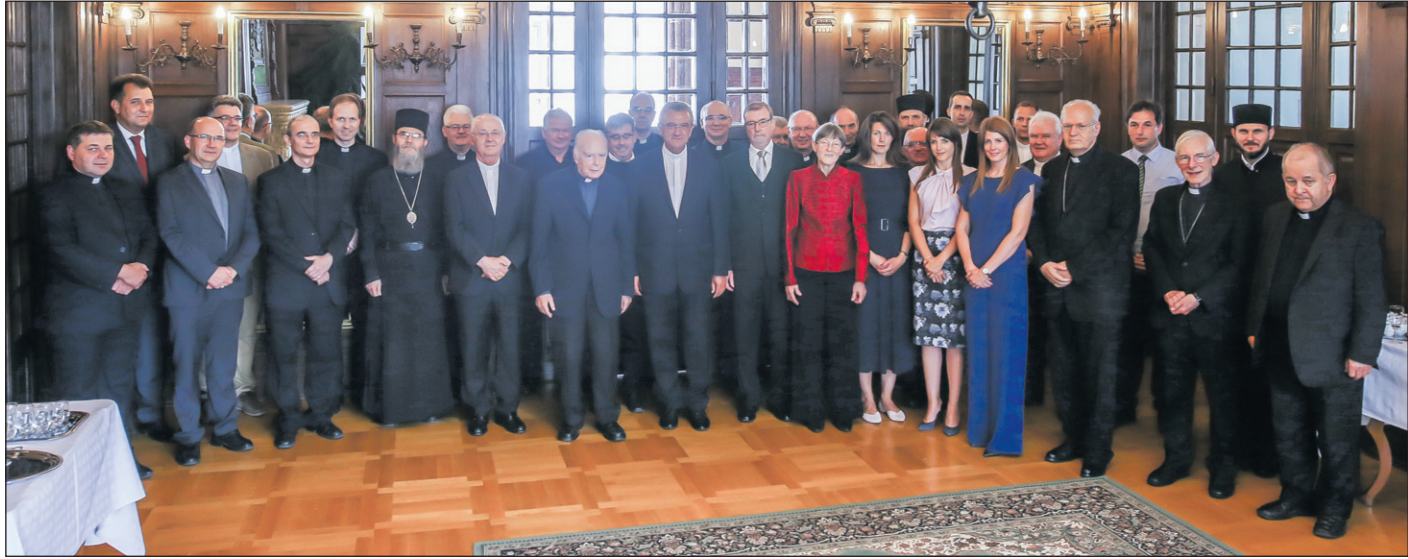
(Folytatás az 1. oldalról.)

A díj ünnepélyes átadása előtt Lukács Lászlóról az alábbi méltatás hangzott el: 1936. július 31-én született Budapesten. Érettségi vizsgát a pesti Piarista Gimnáziumban tett 1954-ben, ezt követően, még augusztusban, belépett a piarista rendbe. Felsőfokú tanulmányait a Kalazantinum Piarista Hittudományi Főiskolán végezte 1954 és 1961 között, majd 1963-ban a Római Katolikus Hittudományi Akadémián dogmatikából, valamint az Eötvös Lóránd Tudományegyetem magyar–angol szakán irodalomtudományból doktorált. 1959. augusztus 28-án tett örökfogadalmat. 1961. március 18-án szentelték pappá. 1981-ben a teológia doktora lett.

Több mint két évtizedig szolgált Kecskeméten, ahol kezdetben a gimnázium tanára, majd a diákonthon igazgatója volt. A piarista gimnázium igazgatói tisztségét közel tíz éven át töltötte be, majd a Kalazantinum Piarista Hittudományi Főiskolán oktatott 2000-ig. Ezt követően a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola főigazgatója és dogmatikatanára volt. 2008-ig vezette az intézményt, a felsőoktatási törvény változása miatt 2006-tól már rektorként.

Lukács László mindig is meghatározó alakja volt a magyar katolikus médiának: 1984-től a *Vigilia* című katolikus folyóirat felelős kiadója,

2019 végéig főszerkesztője. 1989 és 1995 között az *Új Ember* katolikus hetilap felelős szerkesztője és kiadója, 1990-től tíz éven át a *Magyar Kurír* felelős kiadója volt. 1989 és 1995 között vezette a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Kommunikációs Irodáját, majd 1995 és 2007 között a Tömegkommunikáció Pápai Tanácsának konzultoraként is

tevékenykedett. 1992-től nyolc éven át több neves nemzetközi teológiai társaságnak is elnökségi tagja volt.

Számos díjban, kitüntetésben részesült a rendszerváltást követően: 1990-ben a New York-i katolikus St. John Egyetem díszdoktorává választották; 1991-ben Leopold Kun-schak-díjban, 1995-ben Pulitzer-díjban részesült. 1999-ben

Tanárt és tanítványt tüntettek ki Egyházi díjban részesült Lukács László SchP és Bodonovich Jenő

Kodály Zoltán közművelődési díjjal, 2011-ben a Pro Urbe Budapest díjjal tüntették ki.

Az öt nyelven (angol, német, francia, spanyol, latin) ki-válóan beszélő és író piarista szerzetes tudományos munkássága kiemelkedő nemzetközi viszonylatban is. Közel százötven magyar és negyven idegen nyelven írt tanulmánya jelent meg, tizenöt könyv

lefordításához fűződik a neve. Teológiai munkássága mellett Lukács László atya izig-vérig tanár maradt, aki diákjait a valódi tudás mellett emberségre, teljes értékű életre nevelte. Életét meghatározza a keresztény értékekért való kiállás, úgy, hogy közben a kommunikációt szolgálja hívők és nem hívők, katolikusok és más felekezetűek között.

emberek felé, míg az irodalom a kultúra eszközeivel mutatja meg mindazt, ami az Úristen országából itt, a földön látszik. E kettősséget tudta tanárként is megvalósítani, amikor hittant, magyart és művészettörténetet taníthatott a kecskeméti iskolában.

Mielőtt Bodonovich Jenőnek átadta volna Veres András

* Lukács László SchP – megköszönve a kitüntetést – idézte a rend jelmondatát: *Pietas et litterae*, azaz *Kegyesség és tudomány*. Mint mondta, ez határozta meg egész életét, miután a teológiai tanulmányai mellett magyar nyelv és irodalom szakot is végzett. Hozzátette: a teológia a kinyilatkoztatás fényét felülől továbbítja az

püspök a díjat, életéről és munkásságáról méltatás hangzott el. (A díjazottat a lapunk 1. és 9. oldalán található interjúnk-ból ismerhetik meg.)

Bodonovich Jenő a kitüntetés átvétele után kiemelte, hogy életével, munkásságával hazáját és az Egyházát kívánta mindig szolgálni. Hangsúlyozta: mindenkinek, aki valamilyen formában segítette életpályáját, köszönettel tartozik.

Hozzátette, az első köszönet természetesen Istené, aki szerető gondoskodással kísérte végig eddigi életét. Nagy szeretettel gondol szüleire is, akik a megpróbáltatások idején is hitre nevelték őt és testvéreit. Szólt a kisközösségek hitet megtartó erejéről, illetve *Futó Károly* atya példamutató egyházszeretetéről, fiatalok iránti nyitottságáról. Köszönetet mondott családjának, különösen feleségének, aki gyermekeik nevelésében is orsz-lánrészt vállalt, míg ő a jogász-i munkában teljesedhetett ki. Megemlítette egykori iskoláját, a Kecskeméti Piarista Gimnáziumot is, ahol többek közt Lukács László is tanára volt. Az ottani tanárok oktatásának, nevelésének, példamutatásuknak is köszönhető – mondta Bodonovich Jenő –, hogy ma tanár és tanítvány vehette át a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia kitüntetéseit.

Bókay László
Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

Hetvenszer hétszer

Mt 18,21–35

„Hányszor kell megbocsátanom?” – kérdezi Jézustól Péter apostol. Kérdésének hátterében az a meggyőződés húzódik meg, hogy a megbocsátás a gyengeség jele, és ha az ember többször is megbocsát, az visszaélésre ad alkalmat. A törvény világos: „szemet szemért, fogat fogért”, és ez erre a helyzetre is érvényes. Jézus pedig nem azért jött, hogy eltörölje a törvényt, hanem hogy tökéletessé tegye. Megértjük, hogy Péter igazságérzete háborog, amikor úgy tűnik, Krisztus meghaladottnak tekinti ezt a törvényt. Ma is vannak, akik méltatlankodnak, mondván, hogyan lehet a szentgyónásban újra és újra megbocsátani az ismétlődő bűnöket. Amikor Jézus azt válaszolja Péternek: „hetvenszer hétszer”, nem csak mint legfőbb törvényhozó szól, aki a szeretet törvényét fölébe helyezi az igazságosság törvényének, amely szinte patikamérleglen mérte a bűnt és az okozott kár jóvátételének mértékét, legyen szó szemről, fogról vagy pofonról. Jézus

beteljesíteni jött az ószövetségi törvényt, nem eltörölni, helyettesíteni, vagy új fontossági sorrendbe állítani. Másról is szó van itt, nem csak a törvények hierarchiájáról.

Ezt az új szempontot Szent Pál apostol úgy fejezi ki, hogy Jézus bűnné vált értünk, amikor magára vette a bűneinket. Megváltó halála után az ember új helyzetbe került: összes bűneiért bocsánatot nyert, adósságát megfizették, ítéletét eltörölték. Isten ugyanis „azt, aki bűnt nem ismert, »bűnné« tette értünk, hogy benne »Isten igazságossága« legyünk” (2Kor 5,21).

A „szemet szemért, fogat fogért” törvényt a szeretet törvénye nem helyettesítette, hanem teljessé tette. Az igazságosság törvénye nem szenved csorbát, a patikamérleg nem billen el, mert Krisztus adta a szemét, ő adta a fogát, ő kapta a pofont, ő fizetett meg a bűneinkért. A mennyei Atya ezért nem önmagunkban lát bennünket, hanem mint Krisztusban megigazult, bocsánatot nyert gyermekeit,

akiknek adósságlevelét Fia érdemeiért eltörölte. Személyes bűneink gyengíthetik az Atyához fűződő gyermeki kapcsolatunkat, de nem tudják eltörölni. Az embert ezért nem annyira a bűnei határozzák meg, mint inkább a végtelenül irgalmas Isten bocsánata. Meghökkenítő képpel írja le ezt a *Szárovi Szent Szerafimnak*, a híres orosz sztarecnek tulajdonított mondás: „Miközben az ember bűne csak egy marék homok, addig az isteni irgalmasság maga a végtelen tenger.”

Jézus azért kéri ezt a bőkezű megbocsátást az emberi kapcsolatokban, mert az Atya példája lebeg a szeme előtt. Ha Isten úgy tekint az emberre, mint akinek Krisztusban megbocsátott, mi sem tekinthetünk egymásra úgy, mint elítéltekre. Ez nem azt jelenti, hogy a keresztények a tökéletesek társaságaként határoznák meg magukat, sokkal inkább a kölcsönös megbocsátás közösségeként.

Ternyák Csaba érsek

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A kegyelem áradása

A reggeli istentisztelet végén, a Nagy dicsőítésben szoktuk énekelni: „A te világosságodban látjuk meg a világosságot.” Arról a világosságról van itt szó, amiről Szent Pál apostol ír, s amit a pünkösöd utáni 15. vasárnap liturgiájának apostoli szakaszában hallunk (2Kor 4,6–15). E szerint Isten világosságot áraszt a szívünkbe, hogy felismerjük Jézus Krisztust, és hogy ennek folytán kegyelem áradjon a szívünkbe. Ez ténylegesen meg is valósul, ha figyelembe vesszük Jézus evangéliumi tanítását is (Mt 22,36–46), vagyis megtartjuk a kettős főparancsot, amely az Isten és az emberek iránti szeretetre vonatkozik. Ez viszont egy fontos feladatra hívja fel a figyelmünket: nekünk is tennünk kell azért, hogy az ingyenes ajándék hatáson legyen bennünk.

A kegyelem árasztásában Isten a kezdeményező. Hittanos ismereteiből mindenki tudhatja, hogy a kegyelem „Isten ingyenes ajándéka”. Erről szól az apostoli szakasz első mondata: Isten „a mi szívünket is megvilágosította” (2Kor 4,6), vagyis beléárasztotta a hit és az abból fakadó keresztény élet kegyelmét. Milyen nagyszerű „Isten dicsőségének ismerete” (2Kor 4,7), azaz felismerése! Már az Ószövetség is arról ír, hogy Mózes arca tündökölt, ragyogott az Istenel való találkozás és beszélgetés (Kiv 34,29) során és azután is. Az Újszövetségben pedig azt olvassuk, hogy az Úr színeváltozásakor Mózes és Illés „dicsőségben jelent meg” (Lk 9,31). Nekünk még sokkal inkább kellene tündökölnünk, hiszen Isten kegyelmi áradatának özőnében élhetünk! Ingyen áraszt el vele bennünket, még akkor is, ha meg sem érdemeljük.

Nekünk is tennünk kell azért, hogy Isten ingyenes ajándéka hatásos legyen bennünk.

Először is: óvnunk és védenünk kell. Pál apostol szemléletesen írja le, hogy „ez a kincsrünk cserépedényben van” (2Kor 4,7). Vigyáznunk kell tehát rá, elsősorban önmagunk miatt. Hányan, de hányan fordulnak el Istentől, ha valami sorscsapás éri őket! Nem az Isten nevelő és jobbító pedagógiájára figyelnek, hanem azt gondolják, Isten érdemtelenül bünteti őket. Vigyázzunk, nehogy ebbe a hibába essünk! De a körülmények miatt is óvnunk kell magunkban ezt az ajándékot. Aki nem elég erős, az könnyen elveszítheti a hitét és az abból fakadó egész kegyelmi életét. A hit magasabb rendű valósága iránt közömbös szemlélettel kezdve a kereszténység elleni tényleges támadásokig sok minden veszélyezteti az Istenünkkel való elmélyült kapcsolatunkat. Ne engedjünk az ilyen támadásoknak!

Milyen nagy vigasztalással zárul Pál apostol tanítása! Jézus Krisztus feltámadásának következménye a mi megdicsőülésünk is. Mert, ahogyan írja: „minden értetek történik, hogy minél bővebben áradjon a kegyelem” (2Kor 4,15). Minél inkább belesimulunk Isten akaratába, minél inkább tisztán tartjuk a kegyelmi élet csatornáit, annál inkább elérkezik a szívünkbe Isten ingyenesen felénk árasztott kegyelme, és annál hatásosabban működik benne. Ez pedig végső soron oda vezet, hogy méltókká válunk Istennek és dicsőségének színéről színre látására.

Levegő nélkül megfulladunk. Isten kegyelme nélkül elveszítjük az örök életünk boldogságát. Érdemes kockáztatni?

Ivancsó István

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése 98/1.

Téged a mártírok fehér öltözetű serege dicsér...

A próféták után, akik „tőle nyerték a kegyelmet és rá vonatkozóan prófétáltak” (Barnabás levele V,6), a nagy hálaadó doxológia kilencedik sora a Jelenések könyvének soraira épít: „Amikor az ötödik pecsétet fölnyitotta, láttam az oltár alatt azoknak a lelket, akiket Isten igéjéért és tanúbizonyságukért megöltek. Hangosan kiáltottak: »Uram, te szent és igaz, meddig nem mondasz ítéletet és nem állsz bosszút vérünkért a föld lakóin?« (Vö. Zak 1,12; MTörv 32,43) Mindegyiküknek hosszú, fehér ruhát adtak, és azt mondták nekik, hogy még egy kis ideig legyenek nyugton, míg teljessé nem lesz szolgatársaiknak és testvéreiknek száma, akiket kell hogy ugyanúgy megöljenek, mint őket.” (Jel 6,9–11) Ők azok, „(...) akik ítélő hatalmat kaptak, és láttam azok lelkét, akiknek fejét vették a Jézusról való tanúságtétel és Isten igéje miatt, és akik nem imádták a fenevadat, sem annak képmását, sem bélyegét nem vették homlokukra és kezükre, és éltek és uralkodtak Krisztussal ezer esztendőig.” (Jel 20,4) „Ők az Úrhoz hasonlóan fehér ruhában fognak járni” (vö. Jel 3,4), mivel annak a seregnek tagjai, „(...) amelyet senki sem volt képes megszámolni, minden nemzetről, néptörzsből, népből és nyelvből a trón előtt és a Bárány előtt” álltak, „hosszú, fehér ruhába öltözve, kezükben pálmaággal, és hangosan azt

kiáltották: »Üdv a mi Istenünknek, aki a trónon ül, és a Báránynak!« (...) »Kik ezek, akik hosszú, fehér ruhába vannak öltözve, és honnan jöttek?« Azt mondtam neki: »Uram, te tudod!« Erre ő azt mondta nekem: »Ezek azok, akik a nagy szorongatásból jöttek, és fehérre mosták ruhájukat a Bárány vérében. Ezért vannak Isten trónja előtt, és éjjel-nappal szolgálnak neki templomában; és aki a trónon ül, fölöttük lakik.«” (Jel 7,9–10,13–15) A Bárány vérén megmentett, Istent dicsőítő, megszámlálhatatlan győztesek serege jelenik meg előttünk. Fehér ruhájuk és a vér a tisztaság, a megváltás és az örök élet jelképei (vö. 1Jn 1,7; Iz 1,18; Mk 9,3; 16,5). A fehér ruha ugyanakkor az örök liturgiában szolgálatot teljesítők szimbóluma.

A fehér ruhába öltözöttek serege énekkel dicsőíti Istent: „»Ámen! Áldás és dicsőség, bölcsesség, hálaadás, tisztelet, hatalom és erősség a mi Istenünknek, örökkön örökké! Ámen.«” (Jel 7,12) *Alekszandr Meny*, a neves ortodox pap így írt erről: „A látnok János arról beszél nekünk, hogy van Templom: ez a mennyei Templom, az egyetemes Egyház egyetemes Temploma. Mind, akik megmosták ruháikat a Bárány vérében, vagyis felvették és vállalták a keresztiséget, valamint Krisztus szenvedésének megváltó erejét, nappal és éjjel szolgálni fognak a trónon ülőnek.”

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Bingeni Szent Hildegárd

Szeptember 17.

A Rajna-vidéki nemesi *Bermersheim* család lánya volt. A korabeli szokásoknak megfelelően *Hildegárdot* nagyon fiatalon a benecés apácákra bízta, hogy fölneveljék. 1112 körül, *Bambergi Ottó* püspöktől kapta a szerzetesi fátlyat. Amikor 1136-ban az apátnő meghalt, a nővérek Hildegárdot választották vezetőjükké. Gyöngye alkata és betegsége – mely akadályozta a járásban is – miatt tiltakozott a tisztség ellen, de csak a teste volt erőtlen.

Első szerzetesi otthona a mai Rajna-vidék-Pfalz tartományban található Disibodenberg volt. 1147 és 1152 között kolostort építtetett a Bingen melletti Rupertsbergen. 1165-ben pedig újjászervezte az elnéptelenedett ebingeri ágostonos kolostort. Hildegárd mindkét közösségnek évtizedekig apátnője volt.

Írásai közül a misztikus látomásairól szóló trilógiája, a *rupertsbergi Scivias-kódex*, *Az Úr utainak ismerete*, *Az érdemszerző könyve* és *Az isteni művek könyve* a legjelentősebbek. A természettel és a gyógyítással foglalkozó írásai miatt az első német tudós- és orvosnőnek szokták nevezni. Rendkívüli tehetségű költő és dalszerző is volt.

Sokan keresték föl nehéz ügyekben tanácsért. Több száz a ránk maradt levelek száma, amelyeket Hildegárd a hozzá tanácsért fordulóknak vagy olyanoknak írt, akiknek Isten általa üzent. Leveleit mások mellett pápák, hercegek és püspökök is olvasták.

Am küldetése elsősorban a papsághoz szólt, mivel az – és a szerzetesség is – elvilágiasodott. A püspökök és az apátok közül nem egy szívesebben forgatta a kardot, mint hogy a pásztorbotot tartsa a kezében. Hildegárdot egy alkalommal meghívták Kölnbe, hogy szölgön a katarok ellen. Megtette, de utána a papokat ostromozta: „Istent nem ismertek, embertől nem félték. Nem olyan prédikátorok vagytok, ami-

lyennek Isten látni akar benneteket. Részben lovagok, részben szolgák vagyatok, góg, dicsőség, szórakozás, ezek jegyében telik az életetek.”

Rupertsberg kolostora távoli vidékek rászorulói számára is menedékhely lett, sőt, a szent apátnő híre az ország határain túl terjedt. Különösen a betegek áradtak seregestül a kolostorba. Tudták, hogy gondosan ápolott gyógynövénykertje és kenetekből, teákból, gyógycseppekből

gyógyszertára van, Hildegárd pedig ismeri a gyógyítás tudományát.

Egy évvel halála előtt nagyon közel került a kereszt-hez, ahogy ez Isten szolgálival gyakran megtörténik. Egy ifjú lovag, aki a mainzi érsek elensége volt, és akit az érsek kiközösített, Hildegárd kolostorában keresett menedéket. Az apátnő és egy pap színe előtt bűnbánatot tartott, és a szentségeket fölve halt meg. Hildegárd elrendelte, hogy a kolostor temetőjében helyez-zék sírba. Az érseki kancellária követelni kezdte, hogy hantolják ki a holttestet, és ássák el a temetőn kívül, mert nem méltó rá, hogy megszentelt földben, hívők között nyugodjék. Hildegárd következetesen tiltakozott a halott háborgatása ellen, és saját kezével egyengette el a sírhalmot, hogy meg ne találják, hová temették. Emiatt nővéreivel és kolostorával együtt kiközösítették. Egy szerzetesnek el kellett vinnie a kolostorból az Eucharisziát. Hosszas tárgyalásokra és befolyásos emberek közbenjárására volt szükség ahhoz, hogy az érsek végül feloldja a kiközösítést.

2012-ben XVI. *Benedek* pápa Hildegárdot szentté avatásakor egyházdoktori címmel is fölruházta.

L. K.

SZEPTEMBER 13., ÉVKÖZI 24. VASÁRNAP (Aranyszájú Szent János püspök és egyháztanító, Krizosztom, Kornél) – Sir 27,30–28,7 (*Bocsásd meg a másik embernek, ha vétett, imádkozzál, és neked is megbocsátják vétkeid.*) – Róm 14,7–9 (*Akár élünk, akár halunk, mindig az Úréi vagyunk.*) – Mt 18,21–35 (*Nem mondom, hogy hétszer bocsáss meg, hanem hetvenszer hétszer.*) – **Zsolozsma:** IV. zsol-tárhét – **Énekrend:** Ho 222 – ÉE 592, Ho 222 – ÉE 153, Ho 123 – ÉE 540, Ho 192 – ÉE 233.

SZEPTEMBER 14., HÉTFŐ – A SZENT KERESZT FELMAGASZTALÁSÁNAK ÜNNEPE (Szeréna, Ilma, Rozita) – Szám 21,4b–9 vagy Fil 2,6–11 – Jn 3,13–17.

SZEPTEMBER 15., KEDD – A Fájdalmas Szűzanya emléknapja (Enikő, Doloróza) – Zsid 5,7–9 – Jn 19,25–27 vagy Lk 2,33–35.

SZEPTEMBER 16., SZERDA – Szent Kornél pápa és Szent Ciprián püspök, vértanúk emléknapja (Edit, Kamélia) – 1Kor 12,31–13,13 – Lk 7,31–35.

A hét liturgiája

A év

NAP (Kim Degon [Taegon] Szent András áldozópap, Csong Haszang Szent Pál és társaik, koreai vértanúk, Friderika, Philippe) – Iz 55,6–9 (*Az én gondolataim nem a ti gondolataitok.*) – Fil 1,20a–24,27a (*Számomra az élet Krisztus.*) – Mt 20,1–16a (*Talán rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok?*) – **Zsolozsma:** I. zsol-tárhét – **Énekrend:** Ho 223 – ÉE 593, Ho 223 – ÉE 147, Ho 116 – ÉE 596, Ho 274 – ÉE 361.

SZEPTEMBER 17., CSÜTÖRTÖK – *Bellarmin Szent Róbert püspök és egyháztanító vagy Bingeni Szent Hildegárd apátnő emléknapja* (Zsófia, Lambert) – 1Kor 15,1–11 – Lk 7,36–50.

SZEPTEMBER 18., PÉNTEK (Copertinói József, Diána) – 1Kor 15,12–20 – Lk 8,1–3.

SZEPTEMBER 19., SZOMBAT – *Szent Januáriusz püspök és vértanú emléknapja* (Szabolcs, Vilhelmina) – 1Kor 15,35–37,41–49 – Lk 8,4–15.

SZEPTEMBER 20., ÉVKÖZI 25. VASÁR

Mosollyal érkezzetek

Erdő Péter bíboros, prímás új épületszárnyat áldott meg az esztergomi Mindszenty iskolában

A Mindszenty József Katolikus Általános Iskola 30. évének megnyitóján Erdő Péter bíboros, prímás megáldotta az intézmény új épületszárnyát. Szeptember 1-jén új tantermeket, könyvtártermet, ebédlőt és játszótérrel

Különleges épületegyüttes a Mindszenty iskola. A Dorog felől Esztergomba érkezők figyelmét elkerülhetetlenül magára vonja a római Pantheon mintájára épült Szent Anna-templom. A XIX. században közvetlenül a szomszédságában működött a Páli Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek zárdája: ez volt a bölcsője az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében elsőként létesült egyházi iskolának. A Szent Anna Plébánia hívei a rendszerváltozás után nagy összefogással teremtették meg a katolikus oktatási intézmény működésének feltételeit. Az azóta eltelt harminc évben folyamatosan bővült, fejlődött az iskola.

Az intézmény udvarára belépve évtizedek építómunkájának eredményét láthatjuk. Elsőként az új játszótér fogadja az érkezőt, mögötte és jobb kéz felől a most elkészült, modern épületszárny. Balról nyílik a Millenniumi díszudvar a névadó Mindszenty hercegprímás szobrával. A kis teret két korábbi épületszárny veszi körbe és a Szent Anna-templom zárja le. Az iskola közössége Erdő Péter bíborost várja, aki a tanévnyitón megáldja az új épületrészt.

Az alkalomra díszteremmé változott az iskola 2003-ban épült tornacsarnoka. Veni Sanctét ünnepelnek. A tágas térben elfér a diákság, a tantestület és a meghívott vendégek – az egykori tanárok, a tagóvoda pedagógusai –, valamint a galérián az első gyermekek szülei is.

„Öröm és hála van a szívünkben. Öröm, hogy együtt ünnepelhetünk, és hála, hogy az iskolánk ismét bővült, szépült” – köszöntötte az ünneplő közösséget Pokriva László, a Szent Anna-templom plébánosa.

A szentmise főcelebránsa Erdő Péter bíboros volt. A szertartáson Gyetván Gábor, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatóságának (EKIF) főigazgatója, Pokriva László plébános és Szabó Andor káplán koncelebrált.

A szentmise elején Espasa-Sancho Ramon, a Mindszenty iskola igazgatója felkötötte az iskola zászlójára a 30., jubileumi tanév szalagját. A bevezetőben Erdő Péter szólt a gyerekekhez: A nehéznek ígérkező tanév kezdetén nagy jelentősége van annak, hogy a Szentlélek támogató megerősítését kérjük. Bizonytalan körülmények között kezdünk dolgozni. Ez egészen különleges kihívást jelent az elsősoeknek, akik előtt most nyílik meg az iskolai élet – fogalmazott a főpásztor.

Homíliájában a Szentlélekről tanított, és hangsúlyozta, hogy az idei tanév kezdetén, ezekben a járványtól terhes időkben különösen nagy szükségünk van a Lélek világosságára, erejére és örömére. Az iskola egész közösségének segítségére kérte a Szentlelket. A tanárok számára útmutatást kért, hogy megtalálják, miként tudnak hatékonyan tanítani, megóvni a gyerekek egészségét és a távolságtartás viszonyai ellenére is közösséget építeni. A szülők számára erőt kért ahhoz, hogy a munkájuk mellett elég időt tudjanak szentelni a családnak. A tanulóknak számára megértést kért, hogy közelebb kerülhessenek az

élet és a szeretet örök igazságaihoz. Mindannyiunk számára pedig azt, hogy a korlátozások ellenére képesek legyünk embertársainkhoz segítő szeretettel fordulni, és meg tudjuk élni egyházi közösségünk egységét, hiszen az összetartozásunk a bizalom és a szeretet erőforrása mindannyiunk számára.

A szentmise után az elsősoek versekkel köszöntötték új iskolájukat, majd Espasa-Sancho Ramon igazgató szólt a diáksághoz. A spanyol származású intézményvezető húsz éve él

Magyarországon. Kiválóan beszél magyarul. Déli származását nemcsak az akcentusa árulja el, hanem a temperamentuma és a közvetlensége is.

Az elmúlt tanévre visszatekintve arról beszélt, hogy a járványhelyzetben az egész közösség kitartásának, erőfeszítéseinek, a szülők türelmének és sok munkájának köszönhetően sikerült megoldást találni a nehézségekre. Öröm, hogy a nyáron voltak közösségi alkalmak: napközis, néptánc-, plébániai és cserkész tábor. „És öröm az is, hogy ebben az új, gyönyörű épületben közösen kezdhettük el az új tanévet, abban a reményben, hogy ha betartjuk az óvintézkedéseket, folytatni is közösen tudjuk. Együtt, egymást segítve, egymásban bízva érhetünk el eredményeket” – hangsúlyozta az igazgató.

Mindenkihez volt néhány kedves szava. A tanároknak köszönetet mondott a munkájukért, a szülőknek az összefogásért. Az első padokban ülő elsősoeket azzal biztatta, hogy az iskolában is lesz játék, és mindennap történik majd valami érdekes, hát érdemes mosollyal érkezni ide. A nagyokat arra kérte, vigyázzanak a kisebbekre. A felsőbb osztályokba újonnan érkező diákokat is bátorította: azt ígérte, mindent megtesznek majd, hogy megtalálják itt a helyüket. A szülőket arra kérte, bátran keressék meg a gondjaikkal, a kérdéseikkel. Végül pedig így szólt a gyerekekhez: „Ti vagytok a főszereplők. Új iskolánk van. Kezddjétek az éveketet belső tűzzel. Kérjétek ehhez Istent áldását és segítségét!”

A beszéd elhangzása után ünnepélyes pillanat következett: a nyolcadikos tanulók átadták az iskola egyennakendőjét az elsősoeknek, a fiúknak kéket, a lányoknak bordót. Az intézmény minden új tanulója is kapott nyakkendőt. Név szerint szólították őket a dobogóra, hogy Espasa-Sancho Ramon igazgató egy biztató mosoly és néhány köszöntő szó kíséretében felkösse a nyakukba a közösséghez tartozás szimbólumát. Végül az iskola új és visszatérő tanárai is megkapták a nyakkendőjüket. „Isten hozott mindannyiőtöket a közösségben! Érez-zétek jól magatokat” – köszöntötte őket az igazgató. A tanévnyitót az iskola himnuszával fejeződött be.

Erdő Péter bíboros ezután megáldotta az új épületszárnyat, majd az igazgató és több tanár vezetésével a vendégek megismerhették az újonnan kialakított termeket. Egy idősebb tanár, Reiser Imre vezetett körbe bennünket, aki csaknem az indulás óta az iskolában dolgozik. Megmutatta a modern számítógéptermet, a munkapadokkal felszerelt technikatermet – a saját birodalmát –, a könyvtárat, az ebédlőt, az osztálytermeteket.

Az ünnepi eseményen jelen volt Hernádi Ádám, Esztergom polgármestere, Erős Gábor alpolgármester, Oláh Gáborné, az EKIF főigazgató-helyettese, Oláh Gábor, az EKIF tanügyi igazgatója, valamint több esztergomi és budapesti iskola igazgatója.

Egy évvel ezelőt bontották le az államosítás után óvodának átépített, régi, leromlott állapotú, földszintes épületszárnyat. Ennek helyén modern, környezetbarát, tágas, kétemeletes épületet emeltek, amelyben tantermek, melegítőkonyha, egy kilencven férőhelyes ebédlőter, új könyvtár, tanári helyiség és csoportszobák kaptak helyet. Az új épületrészt összenyitották a korábbi szárnyal. Az átépítéssel jelentősen megnőtt az udvar, amelynek egy részét gumiórlemlényes játszótérre alakították. A fejlesztés részeként akadálymentes parkolóval és személyfelvonóval is gazdagodott az iskola. A csaknem 600 millió forint értékű beruházás állami finanszírozással valósult meg. Az épület fölszereléséhez és a befejező munkálatokhoz az EKIF jelentős támogatást nyújtott.

Trauttwain Éva
Fotó: Merényi Zita

Kovács Gergely érsek az új örmény apostoli kormányzó

Ferenc pápa szeptember 2-án elfogadta Jakubinyi György nyugalmazott gyulafehérvári érsek lemondását az örmény kormányzóságról, és kinevezte Kovács Gergely gyulafehérvári érseket örmény apostoli kormányzóvá ad nutum Sanctae Sedis (a Szentszék jóváhagyásával – a szerk.).

Kovács Gergely 1968. július 21-én született Kézdivásárhelyen. Szülővárosában érettségizett. 1987-ben kezdte meg teológiai tanulmányait Gyulafehérváron, majd 1990-ben Rómában, a Collegium Germanicum et Hungaricum növendékeként folytatta a Gregoriana és a Lateráni Pápai Egyetemeken. 1993. július 3-án a Gyulafehérvári Főegyházmegye számára szentelte pappá szülővárosában Bálint Lajos érsek. Római tanulmányait, egyházi jogi doktorátussal, 1996-ban fejezte be. Ezután egy évig Marosvásárhelyen, a Keresztelő Szent János Plébánián segédlelkészként tevékenykedett. 1997 augusztusában visszatért Rómába, azóta a Kultúra Pápai Tanácsának (a Vatikán kulturális minisztériumának) szolgálatában áll, 2004 óta irodavezetői minőségben. Emellett a Kleruskongregáció és a Rota Romana Bíróság munkatársa. 2000 júliusától pápai káplán. 2012 februárjától Márton Áron szenttéavatási ügyének posztulátora. 2019. december 24-én Ferenc pápa kinevezte gyulafehérvári érsekké. 2020. február 22-én öminenciája Gianfranco Ravasi bíboros szentelte püspökké, és ugyanazon a napon be is iktatták.

A romániai apostoli gregorián (ortodox) örmények 1686-ban fogadták el az uniót Rómával. 1687-ben a Szentszék megalapítja az erdélyi örmény katolikus apostoli vikariátust. A román állam és a Szentszék közötti konkordátum után 1930. június 5-én Szamosújvár székhellyel megalapítják a mai Romániában élő Örmény Rítusú Katolikusok Ordinariátusát. 1991. június 5-étől az ordinariátus személyi unióban van a Gyulafehérvári Római Katolikus Ersekséggel, miután Jakubinyi György érseket neveztek ki romániai örmény apostoli kormányzóknak ad nutum Sanctae Sedis. Jelenleg az ordinariátushoz négy plébánia tartozik (Szamosújvár, Gyergyószentmiklós, Erzsébetváros, Szépvíz) és négy katolikus papja van, melyből kettőnek engedélyezett örmény rítusban misézni. A hívek száma 384.

„Isten kegyelme, a Boldogságos Szűzanya oltalma, Világosító Szent Gergely atyánk áldása kísérmje az újonnan kinevezett apostoli kormányzót, »mindannyiunk és az Anyaszentegyház javára«” – írja közleményében Jakubinyi György nyugalmazott érsek, nyugalmazott örmény apostoli kormányzó.

Forrás: MKPK Sajtószolgálat
Fotó: Merényi Zita

Harangot szenteltek a görögkatolikusok a budapesti Fő utcában

Kocsis Fülöp érsek-metropolita augusztus 30-án harangot szentelt Budapesten, a Fő utcai Szent Flórián-templom előtt. A templomnak eredetileg három harangja volt, amelyből kettőt az I. világháború idején elvittek, ezért idáig csupán egy szólhatott a toronyból. A másodikát most pótolták, a harmadik pedig

várhatóan Szent Miklós napjára készül el, Gombos Miklós harangöntő műhelyében. A főváros 1920-ban adta át a templomot a Görögkatolikus Egyháznak. A harangok pótlásával a templom centenáriumát ünnepli a közösség.

Szöveg és kép: Hajdúdorogi Főegyházmegye

Az MKPK megtartotta őszi rendes ülését

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) szeptember 2-án és 3-án megtartotta őszi rendes ülését.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia vezető tisztségviselőinek öt évre szóló megbízatása lejárt, így az MKPK őszi rendes ülésén a tisztségek megújítására került sor. A püspöki konferencia tagjai szeptember 2-án Veres András püspököt választották meg a testület elnökének. A megbízatás újabb öt évre szól.

A testület újra elnökhelyettesé választotta Udvardy György veszprémi érseket. Az Állandó Tanács további tagjai Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek és Magyarország prímása, illetve Székely János szombathelyi megyéspüspök lettek. Az MKPK titkára továbbra is Tóth Tamás, akit 2018-ban választottak erre a tisztségre.

Eleget téve a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia meghívásának, az ülés első napján Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség parancsnoka előadást tartott az ülés résztvevőinek.

Az MKPK a rábízottakért érzett felelősségtől vezérelve a Covid-19-járvány felerősödése miatt közleményt adott ki, amelyben több fontos rendelkezést fogalmaz meg. (A közlemény szövege lapunk 2. oldalán olvasható.)

Bíró László püspök a betegsége miatt lemondott az MKPK Családügyi Bizottságának élén betöltött pozíciójáról. A tisztséget a testület döntése értelmében Marton Zsolt váci megyéspüspök tölti be.

A római magyarok lelkipásztori ellátását, visszatérve egy korábbi gyakorlathoz, Németh Norbert, a Pápai Magyar Intézet (PMI) rektora, az MKPK római ügyvivője (ágense) fogja ellátni. A testület tagjai fölkérték arra is, koordinálja az Olaszországban élő magyarok lelkipáldozását, a Pápai Magyar Intézet hallgatóinak segítségével.

A testület döntése értelmében Zagyva Richárdnak, a Katolikus Karitászs országos igazgatóhelyettesének a megbízatása újabb öt évre meghosszabbodik.

A Római misekönyv legújabb magyar nyelvű fordításának munkálatai a közeljövőben befejeződnek. A misekönyv szövegében ezentúl a már korábban használt és a Szentszék által jóváhagyott fordítást használják: „Engesztelődjétek ki szívből egymással!” Ez a békejobb nyújtásának lehetőségét – eltekintve a mostani, járványos időszaktól – nem szűkíti. A misekönyv új, gazdagabb fordításában többek között ünnepélyesebb prefációdallamok is helyet kapnak.

A püspökök meghallgatták Udvardy György veszprémi érsek beszámolóját a hitoktatást segítő digitális segédanyagokról, a hittankönyvek digitalizálásáról és a hitoktatás fejlesztéséről.

A püspöki konferencia tagjai fontosnak tartják felhívni a hívek figyelmét arra, hogy a 2021-es népszámlálás alkalmával minél többen válaszoljanak a vallási hovatartozásra vonatkozó kérdésre.

Forrás: MKPK, fotó: Merényi Zita

Szeretetteljes napi jelenlét

Látogatást tett a Katolikus Karitásznál Michael Landau, a Caritas Europa új elnöke

Michael Landau, a Caritas Austria elnöke, egyben a Caritas Europa nemrég megválasztott elnöke augusztus 31-én és szeptember 1-jén kétnapos látogatást tett Magyarországon. Fölkereste a Katolikus Karitászs budapesti országos központját, a Pécsi Egyházmegyei Karitászt és a segélyszervezet ormánsági felzárkóztató programjának egyik helyszínét, a térsényi Jelenlét Pontot is.

amely a világ 165 országában van jelen. Ez óriási lehetőség a fejlődésre és a szeretetszolgálat útjának kiszélesítésére – mondta. Hangsúlyozta, a karitászs mindig törekszik arra, hogy a professzionális szociá-

A látogatás szentmisével kezdődött, amit Michael Landau Écsy Gábor atyával, a Katolikus Karitászs igazgatójával közösen mutatott be Budapesten, a Magyar Szentek templomában. A szertartáson a szervezet munkatársai is részt vettek.

A pécsi egyházmegyei karitászközpont megtekintése során Besenczi Zsolt igazgató bemutatta a helyi szervezet szociális tevékenységét, krízisprogramjait, az élelmiszermentés terén végzett szolgálatát, az önkéntességet koordináló feladatait és a plébániai karitászcsoportok munkáját.

Megtekintették a Pécs belvárosában működő Szeretet-Lánc Központot is, amely a karitászs krízisellátó helyszíne.

A központ a város egyik, főleg szegények lakta területén található. Az épülettömbben túlnyomórészt olyan családok élnek, ahol gondot okoz a megélhetés és szociálisan nehéz helyzetben vannak. A hátrányos helyzetű embereket nemcsak tárgyi eszközökkel, ruhákkal, élelmiszerrel, hanem más természetbeni támogatással és szeretetteljes napi jelenléttel is segítik. A krízisközpont közelében karitászbolt működik, ahol a vevők kedvezményes áron válogathatnak ruhákból és használt cikkekből. Az adománybolt működése hozzájárul a krízissegélyek finanszírozásához.

Michael Landau látogatást tett a pécsi püspökségen is, ahol a munkatársakkal közösen elmondott imádság után Koanduk Frigyes általános helynök fogadta.

A szervezet európai elnöke bepillantást nyert a Katolikus Karitászs által az ormánsági

Sellyei járás területén végzett felzárkóztató programokba is.

A segélyszervezet munkatársai bemutatták a Jelenlét Ponton zajló közösségi, szociális és fejlesztő célú tevékenységeket, valamint a karitászs lakhatási feltételeket javító, öngondoskodást előmozdító és háztáji gazdálkodást támogató programjait is. Ezek eredményét családlátogatás során egy fiatal pár otthonában meg is tekintette Michael Landau.

Látogatása második napján a Caritas Austria elnöke részt vett a magyarországi szervezet igazgatói értekezletén, megismerkedett az egyházmegyei karitászigazgatókkal és Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspökkel, a Katolikus Karitászs püspök elnökével.

Michael Landau elmondta, hogy a Caritas Europa elnökeként ez az első hivatalos útja, és rendkívül fontosnak tartja az európai karitászhálózat tagországainak, valamint az ott folyó munka sajátosságainak megismerését, az egymástól tanulás lehetőségeinek felmérését. A karitászs egy hálózat,

lis munkát az evangélium szellemében végezze. Ezért kérte a munkatársakat, figyeljenek arra is, hogy a szeretet minden egyes nap része legyen munkájuknak, úgy, ahogyan azt megtapasztalhatta, amikor el látogatott a hátrányos helyzetű magyarországi térségekbe.

Michael Landau biokémikus, katolikus pap 1960-ban született Bécsben. 1995. december 1. óta a Bécsi Főegyházmegyei Karitászs igazgatója, 2013. november 13-tól az osztrák karitászs elnöke és 2020. május 19. óta a Caritas Europa elnöke.

Munkájának megkezdése óta érzékeny a társadalmi kérdésekre, könyvet is írt a szolidaritás témájáról. Meggyőződése szerint minden embernek megvan a hatalma és a szabad akarata ahhoz, hogy változtasson társadalmunk problémáin. Elkötelezettségét többek között Bécs városának Arany Becsületérmével és az Osztrák Köztársaságért végzett szolgálatért járó Nagy Kintüntetéssel ismerték el.

Forrás és fotó: Katolikus Karitászs

A nép papja volt

Németh János atyára emlékezünk

Ha Németh János érseki tanácsos, érdemes esperes, protonotárius kanonok papi küldetését és lelkiületét röviden meg akarjuk határozni, azt kell mondanunk, ő valóban plébános, azaz a nép papja volt, a szó eredeti jelentése szerint (a latin *plebs* magyarul azt jelenti: nép). Hitéből fakadó lelkesedését és tehetséget látva főpásztorai lehetőséget adtak neki a továbbtanulásra a budapesti Hittudományi Akadémián, és később római ösztöndíjat is kapott. Tudását kamatoztatva óráadó tanár lett az Esztergomi Hittudományi Főiskolán, több tudományos cikket is írt, de a lelke mélyén a népet szolgáló plébános volt. Ezzel a lelkiülettel szolgálta Piliscsév és Leányvár lakóit, majd haláláig az esztergomi-vári főplébánia híveit.

Akik jobban ismerték, tudták, hogy a családja nagy hatással volt hitének elmélyítésére, hivatására és papi munkájára. Szülei mélyen vallásosak voltak. A legnehezebb időkben is megtartották a hitüket, és tanúságot tettek róla. Édesapját, aki az Igazságügyi Minisztériumban dolgozott, amikor nyugdíjba ment, így búcsúztatta az egyik nem vallásos kollégája: „Szeretném egyszer én is ilyen nyugodt szívvel befejezni a munkámat.” Testvérei a szüleik példáját követték. Nővére, Ilona például világiként árva gyerekeket „pasztorált” az Aga utcai gyermekotthonban. János atya, testvére példájára és segítségével, otthont hozott létre az árva gyermekek számára Leányváron.

Németh János atya lelkiségére nagy hatással volt Szent Margit és a róla elnevezett sziget, amely abban az időben közigazgatásilag lakóhelyéhez, a XIII. kerülethez tartozott. Müller György atya elbeszélése szerint Németh János gyermekként naponta járt a Szent Mihály-kápolnába ministrálni, a vasárnapi szentmiséken pedig minden alkalom-

mal szolgálatot láttak el társaival. János atya később sokszor elmondta, hogy Köröendi Béla templomigazgató mellett jelen volt azon az eseményen, amikor Szent Margit sírját feltárták. Ezzel is magyarázható, hogy mint az esztergomi bazilika kincstárának felelőse szívesen adta át a szent vezeklóvét a Szent Margit-búcsúra.

Mi az, ami Szent Margit lelkiiségében megragadta? A szentről szóló legendának van egy olyan

részlete, amely minden pap életére nagy hatással lehet. Amikor a kolostorban élő szerzetesnők látták, milyen sokat tesz a helyi közösségért, az Egyházért, szemrehányóan megkérdézték tőle, miért törődik olyan sokat vele. Ő így válaszolt: „Az Anyaszentegyház, minden hú kereszténynek anyja, az ő drágalátos tagjaiban metéltetik és igen keményen gyötörtetik. És ti azt mondjátok, »Mit törödsz vele?« (Az eredeti szövegben: »Mi tenéked benne?«) Nemde ő szült a keresztvíz által újonnan engem veletek együtt? Nemde az ő leányai közül vagyok én is?” (Szent Margit élete, Budapest, 1944. 55. oldal) János atya láthatta az Egyház harcait, és IV. Béla király lányához hasonlóan törődött a helyi egyház, a plébánia híveivel, különös módon a szegényekkel, az árvákkal, a kiszolgáltatottakkal.

Mit üzen nekünk Németh János atya az életével és a halálával? Ez mindegyikünk egyéni feladata. A papoknak, lelkipásztoroknak Németh János atya azt üzeni, hogy nekik is a nép papjaivá kell válniuk. Jézust, a Jó Pásztort kell követniük, aki a juhokat a nevükön szólítja, előttük jár, és az életét adja értük (Jn 10,3–11). Köszönjük Németh János atyának, hogy ő is Jézust, a Jó Pásztort követte, és egyszerű, áldozatos életével példát mutatott nekünk.

Beran Ferenc

Kiválasztott benneteket

Nyár végi kiránduláson vettek részt a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye kispapjai

A nyári szünet lezárásaként augusztus 24. és 26. között idén is sor került a már hagyományosnak számító kispapi kirándulásra a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében. A programokat a hajdúszoboszlói zárándokházban tartották.

Istennek értetek, testvérek, akiket szeret az Úr, mert az Isten kezdettől kiválasztott benneteket.” Palánki Ferenc hangsúlyozta, hogy Isten gondviselése és szeretete által vannak kiválasztva mindazok, akik a papi hivatásban élnek, vagy arra készülnek.

A kiránduláson részt vett Palánki Ferenc püspök, Felföldi László püspöki helynök, Törő András titkár és Kálmán József ifjúsági referens. Szentmiséjének homíliájában a főpásztor a Tesszaloniki hívekhez írt második levélből idézett: „Folytonos hálaadással tartozunk az

A jelenlévők Vojtkó Ferenc újságíró, rendező előadását is meghallgatták, aki többek között az Egyház és a média közötti kapcsolatról beszélt.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Nemzeti imádságot kezdeményeztek a fehérorosz püspökök

Az alábbiakban Tadeusz Kondrusiewicz minszk-mahiljovi érseknek, a Belarusz Katolikus Püspöki Konferencia elnökének augusztus 30-án közzétett, nemzeti imádságra felszólító közleményét adjuk közre, melyet azon a napon és szeptember 6-án az ország minden templomában felolvastak.

Főtisztelendő pap testvérek, Istennek szentelt személyek, kedves hívek, jóakarátú emberek!

Szülőföldünk soha nem látott társadalmi-politikai válságot él át, amely napról napra egyre mélyül.

A békeszerető és toleráns Belaruszban (Fehéroroszország; Belorusszia) – így ismerik hazánkat a világban – testvérkéz sújtott le testvérré, melynek következtében vér folyt, és sok ember megsebesült.

A súlyos gazdasági helyzet ma szintén nagy aggodalomra ad okot. Nemzetközi elszigeteltség fenyeget bennünket. A társadalom megosztottsága növekszik, ami nem ígér szép jövőt, mert amint Krisztus mondja: „Minden ország, ahol belviszály támad, romlásba dől, és egyetlen város vagy ház sem marad fenn ott, ahol belviszály támad” (Mt 12,25). Egyre gyakrabban hallható, hogy a polgárháború fenyegetése valóra válik, amire néhány hónappal ezelőtt még egyikünk sem mert gondolni.

Közismert, hogy a betegség hatékony gyógyítása érdekében elengedhetetlen a diagnózis felállítása, majd annak alapján a megfelelő orvoslás. Hasonlóan szükséges a diagnózis a jelen válság leküzdéséhez, amely tetőpontját a közelmúltbeli elnökválasztás után érte el.

A dolgok illetően állása mellett a külső okok feltárása után feltétlenül szükség van arra, hogy a lelki dolgokra is figyelemmel legyünk.

Be kell vallanunk, hogy társadalmunk lelki beteg. A múlt század 90-es éveiben visszanyertük a szabadságot. Ez nagyszerű ajándék, amelyet népünk szenvedés árán nyert el, ugyanakkor nagyszerű feladat is. Népünk elszenvedte az istentagadó, totalitárius rezsím súlyos megpróbáltatásait, és helytállt a rabság körülményei között. De vajon helyt tudunk-e állni a szabadságban? A közelmúlt törté-

nelme megmutatta, hogy nem tudunk. Úgy fogtuk fel a „szabadság” csábító szavát, mint lehetőséget arra, hogy Isten törvényét mellőzve, korlátozások és felelősség nélkül éljünk.

Isten rendjével ellentétes törvényeket fogadnak el, melyek erkölcsi romláshoz vezetnek; tönkreteszik a családot mint a társadalom fundamentumát, nem tisztelik az Istentől ajándékba kapott életet, és visszaélnék vele, lélekellenes kultúrát propagálnak, nem engedélyezik a vallás jelenlétét az iskolai oktatásban, a rendfenntartó erők kötelékében és a büntetés-végrehajtási intézetekben. Nincs rendezve a vallási szervezetek és az állam kap-

csolata, továbbá a vallási szervezetekre és a vallásszabadságra vonatkozó hatályos jogszabályok már régóta nincsenek összhangban a világon elfogadott szabványokkal.

Ennek következtében a vallási szervezetek nem tudják teljes mértékben kiaknázni a lehetőségeiket, elsősorban azt, hogy örök és változatlan lelki értékek alapján neveljék az új embert, aki felelősségteljesen és becsületesen el tudja látni a kötelességeit, és úgy cselekszik, hogy a jövőben ne legyenek olyan nehézségek, amelyekkel most szembe kell néznünk, és nem tudjuk, hogyan oldjuk meg őket. A jó hívó ember jó állampolgára hazájának, gondoskodik annak mind lelki, mind anyagi jólétéről.

A mostani válság a törvényszegés bűnének elkerülhetetlen következménye.

Éppen ezért be kell vallani a bűnt – a személyeset éppúgy, mint a közösségit –, és életünk megváltoztatása érdekében bűnbánatot kell tartani.

A hazugság helyett az igazságnak kell érvényesülnie, a gonoszság helyett a jónak, a gyűlölet helyett a szeretetnek, az ítélkezés helyett a megbocsátásnak, a kártékony megosztottság helyett az egységnek.

Miközben elismerjük az igazságosság elvét, nem szabad megfeledkeznünk a szeretet elsőbbségéről. Enélkül a normális életbe való visszatérés lehetetlen. Az Isten végtelen irgalmasságáról szóló igazság alapján emlékeznünk kell arra, hogy minden embernek irgalmasnak és megbocsátónak kell lennie. *Szent II. János Pál* pápa azt mondta, hogy a szeretet és

az egyetértés békét teremt, a gyűlölet és az erőszak pedig tönkreteszi.

A kereszténység azt tanítja, hogy a rosszat győzd le a jóval. Éppen ezért ma különösen aktuálisak a ferences békeima szavai:

„Uram, tégy engem békéd eszközévé, hogy ahol gyűlölet van, oda szeretetet vigyek, ahol sértés, oda megbocsátást, ahol tévedés, oda igazságot, ahol kétely, oda hitet, ahol kétségbeesés, oda reményt, ahol sötétség, oda világosságot, ahol szomorúság, oda örömet.”

A Katolikus Egyház a felmerült problémák megoldása érdekében a belarusz társadalmi-politikai válság kezdetétől fogva párbeszédre szólított fel és imádságra buzdított, Krisztus szavait idézve, miszerint nélküle semmit sem tehetünk (vö. Jn 15,5). Augusztus 18-án a minszki Szent Simeon és Szent Ilona-templomban, amely Vörös templom néven ismert, a társadalmi konfliktus békés rendezését célzó, példa nélkül való vallásközi imádságot végeztek.

Ferenc pápa, aggodalommal szemlélve a hazánkban kialakult bonyolult helyzetet, a válság békés rendezése érdekében párbeszédre, az erőszak beszüntetésére, az igazságosság és a jog tiszteletben tartására szólított fel.

A Belarusz Katolikus Egyház legfőbb menyei pártfogója Szent Mihály arkangyal, a gonosz lélek legyőzője. Templomainkban naponta egy külön imádságot mondanak, közbenjárását kérve.

Szent Mihály zarándok szobra 2020. szeptember 1–29. között országos zarándoklatra indul, melynek keretében négy székesegyházat keres föl: a grodnóit, a pinszkit, a vigyebszkit és a minszkit. (Minden székesegyházban egy hetet tölt a szobor.) Az adott időszakban mindenkit a Szent Mihály-imádság és -kilenced, valamint votív misék elmondására buzdítanak.

*

Szent Mihály-ima

Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket a küzdelemben; a sátán gonosz kísértései ellen légy oltalmunk. Esedezve kérjük: parancsoljon neki az Isten. Te pedig, mennyei seregek vezére, a sátánt és a többi gonosz szellemet, akik a lelkek vesztére körüljárnak a világban, Isten erejével taszítsd vissza a kárhozat helyére. Ámen.

*

Ebben a bonyolult helyzetben, a jövő iránti felelősségünk tudatában azzal a kéréssel fordulok a hívekhez és minden jóakarátú emberhez, hogy szeptember hónapban Szent Mihály arkangyal közbenjárását kérve imádkozzék Belaruszért, a konfliktus további terjedésének megakadályozása és a válság mielőbbi megoldása érdekében.

Szívből adom áldásomat azokra, akik részt vesznek ebben az imádságban.

Minszk, 2020. augusztus 30.

Tadeusz Kondrusiewicz minszki és mahiljovi érsek, a Belarusz Katolikus Püspöki Konferencia elnöke

Forrás és fotó: Catholic.by
Fordította: Hidász Ferenc OFM

Nem engedték hazatérni Belaruszba a minszki érseket

A Minszk-Mahiljovi Főegyházmegye általános helynöke, *Jurij Kaszabucki* püspök hivatalosan bejelentette, hogy a Belarusz Köztársaság határőrei augusztus 31-én megtagadták az országba való belépést a Lengyelországból hazatérni szándékozó *Tadeusz Kondrusiewicz* minszk-mahiljovi érsektől, a Belarusz Katolikus Püspöki Konferencia elnökétől.

Jurij Kaszabucki elmondta, hogy augusztus 31-én Tadeusz Kondrusiewicz érsek a lengyelországi szolgálati útjáról tartott haza. A Kuźnica Białostocka–Bruzgi határátkelőhelyen a Belarusz Köztársaság határőrei minden magyarázat nélkül megtagadták a fehérorosz katolikus püspöki kar elnökétől, hogy beléphessen az országba. Tadeusz Kondrusiewicz a Belarusz Köztársaság állampolgára.

Forrás és fotó: Catholic.by
Fordította: Hidász Ferenc OFM

Tadeusz Kondrusiewicz érsek a belarusz elnökválasztás után kezdődött tiltakozási hullám eseményeit látva többször felhívással fordult az ország vezetőihez, amelyben megbékélésre, az erőszak leállítására és a foglyok szabadon bocsátására szólított fel. Augusztus 30-án nemzeti imádságra hívta a katolikusokat és minden jó szándékú embert. A fehérorosz hatóságok azzal fejezték ki a nemtetszésüket, hogy több katolikus templom bejáratát is elbarikádolták.

Az Orosz Ortodox Egyház szinódusa augusztus 25-én fölmentette hivatalából a Belarusz Ortodox Egyház vezetőjét, *Pavel* minszki és szaszlavi metropolitát, aki korábban csatlakozott a katolikus érsek békefelhívásához. Helyére *Venyijamin* bariszavi és marjinahorszki püspököt nevezték ki.

Forrás: Catholic.by

*

A CCEE elnökségének nyilatkozata

Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) elnöksége szeptember 3-án nyilatkozatot tett közzé azzal kapcsolatban, hogy a Belarusz Köztársaság határőrei augusztus 31-én megtagadták a belépést a Lengyelországból hazatérni szándékozó *Tadeusz Kondrusiewicz* minszk-mahiljovi érsektől, a Belarusz Katolikus Püspöki Konferencia elnökétől.

A CCEE elnöksége Európa püspökei nevében kifejezi együttérzését Kondrusiewicz érsekkel és a fehérorosz egyházzal ebben a kényes helyzetben, és csatlakozik Ferenc pá-

pának „a párbeszédre, az erőszak elutasítására, valamint az igazságosság és a törvény tiszteletben tartására” való felhívásához. A tanács elnöksége a pápával együtt „minden belaruszt a Szűzanya, a Béke Királynője oltalmára bíz”.

A CCEE elnöksége imádkozik a szeretett főpásztorért és az egész fehérorosz közösségért, ugyanakkor reményét fejezi ki, hogy a minszk-mahiljovi érsek mielőbb hazatérhet és folytathatja püspöki szolgálatát. A nyilatkozatban végül arra buzdítanak mindenkit, hogy kötelezze el magát a konfliktus békés megoldása mellett, és haladjon tovább a párbeszéd útján az egyének és az egész társadalom érdekében.

Forrás: CCEE
Fordította: Szalontai Anikó
Fotó: Shchyhlinskaya Aliaksandra/CCEE

KÉSZÜLJÜNK EGYÜTT A NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA!

VERSEGI BEÁTA-MÁRIA
ÉLET-Forrás
Az eucharisztikus élet jelképe és gyakorlata

SZENT VI. PÁL PÁPA
EUCHARISZTIA
Ajándék, jelenlét, titok

MISE TÖRTÉNT!
Angyalföldi Eucharisztikus Kongresszus
2019. november 10–16.

Webboltunk címe:
bolt.ujember.hu

Uj Ember
kiadványok

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

Fájdalmas múlt, örömteli jelen

A hetvenéves Katolikus Szeretetszolgálatot ünnepelték Tiszaalpáron

Fennállásának hetvenedik évfordulóját ünnepelte a Katolikus Szeretetszolgálat szeptember 4-én Tiszaalpáron, a szeretetszolgálat Pax időshonon melletti zárdatemplomban. Ebből az alkalomból Várszegi Asztrik OSB emeritus pannonhalmi főapát mutatott be szentmisét.

Az ünnepi liturgián Burányi Roland, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye pappja, aki nyár eleje óta látja el a Katolikus Szeretetszolgálat és intézményei lelkipásztori szolgálatát, valamint Kéri Vencel tiszaalpári plébános koncelebrált.

A szentmise elején Várszegi Asztrik nyugalmazott bencés főapát köszöntötte az ünnepre egybegyűl-

A Katolikus Szeretetszolgálat hetvenéves történetére utalva rámutatott: az intézményt történelmi nehé-

Felhívta a figyelmet arra, hogy a *békét* jelentő latin *pax* szó a bencések címerében is látható. *Szent Benedek a Regulájában* a békés együttélés szabályaként a fiatalokkal és az idősekkel kapcsolatban leszögezi: szükség van a fegyelemre, a kiszámíthatóságra, a rendre, ugyanakkor teljes figyelemmel kell lenni az idősek iránt, mert gyöngék. Várszegi Asztrik arról is beszélt, hogy a mindennapokban szükség van a gyöngék iránti türelemre, a gondozottak részéről pedig arra, hogy tudatában legyenek: akik velük törődnek, Krisztus szeretetéért látják el a szolgálatot, ezért ne zaklassák őket fölösleges kívánságaikkal, ahogyan erre már az 1500 évvel ezelőtt született *Regula* is utalt. Az időskorra készülni kell – mondta Várszegi Asztrik –, meg kell tanulni csendben lenni, imádkozni ezért a viláért, megbékélni a múlttal.

Beszéde végén a főapát felidézte Szent II. János Pál pápa 1996-os pannonhalmi látogatását, amikor a Szentatya igeliturgiát tartott a helybeli otthonban, és ágyról ágyra menve köszöntötte az ott élőket. Köztük az 1951 óta ott élő jezsuita atyákat is, akik a szerzetesrendek feloszlása után kerültek a pannonhalmi otthonba. Erkölcsi jóvátételt jelentett számukra ez a látogatás – mondta a főapát, és hozzátette: 1989-ig több mint kétszáz jezsuita volt a pannonhalmi otthon lakója.

Végezetül a nyugalmazott főapát a pápa 1996-ban elmondott beszédéből idézett az idő ember és a szenvedés értékéről, valamint az öregkor lelki gazdagságáról.

A szentmise után Kósa Andrásné ünnepi szavalata csalt könnyeket a szemekbe, majd Kinde Kálmán, a Ka-

tolikus Szeretetszolgálat gazdasági főigazgatója és Vancsura István tiszaalpári polgármester mondott személyes hangú köszöntőt.

Baranyi Éva, a Pax Otthon vezetője meghatottan idézte föl a szeretet itt megtapasztalt cselekedeteit, és köszönetet mondott hűséges munkatársainak. Külön megemlítette a bencés nővérekkel való napi kapcsolatot fontosságát, és köszöntötte mindazt, amit tőlük lehet megtanulni.

dek Leányai szerzetesrend és a Pax Otthon.

A jubileumi ünnepen „Külön-külön csak szavak vagyunk, együtt azonban költemény” mottóval bemutattak egy filmet is a Pax Otthon mindennapjairól.

A köszöntők után a templomkertben agapé következett, és különféle műsorszámok emelték az ünnep fényét: Szabó István pánsípon játszott, az otthon egyik lakója elektromos

Baranyi Éva, a tiszaalpári Pax Otthon vezetője

A Kecskemét környéki tanyavilág szolgálatára 1922 után bencés szerzetesnői közösség kezdte meg működését Tiszaalpáron. Áldásos tevékenységüknek a szerzetesrendek 1950-es szétszórása vetett véget. A Katolikus Szeretetszolgálat a régi ispánlakásban előbb átmeneti otthont, majd 1984-ben idősek otthonát létesített. Ma már egymás mellett él és működik a Szent Bene-

zongorán adott elő ismert dalokat, majd bábéladás következett.

Az 1950-ben alapított Katolikus Szeretetszolgálat kezdetben a rendek feloszlása miatt ellátás nélkül maradt idős, beteg szerzetesekről gondoskodott. Napjainkban az idősonthonokban több mint 1100 olyan idős ember él, aki segítségre szorul az ellátásában, mindennapi életében. Egyházi és világi személyekről egyaránt gondoskodnak Budapesten, Solymáron, Csákváron, Tiszaalpáron, Jászberényben, Székesfehérváron és Dabason.

A szeretetszolgálat közel harminc éve vállalja demenciával, szellemi hanyatlással élők gondozását. Ipolytölgyesen, a Szent Erzsébet Otthonban harminc éve súlyos, halmozottan fogyatékos fiatalokat látnak el: az intézményben a gondozottak, a szülők és a hozzátartozók, valamint a munkatársak együtt élik a mindennapokat.

2017-ben csatlakozott a Katolikus Szeretetszolgálat intézményeinek sorába a Csákváron található Családok Átmeneti Otthona, amely húsz férőhellyel nyitotta meg kapuit a nehéz helyzetbe került családok előtt.

A „fénykereszt” a Pax Otthon lelki központja

Körössy László
Fotó: Fábrián Attila

teket, köztük a templomhoz tartozó kolostorban (hajdan itt látták el az időseket) élő Szent Benedek Leányai szerzetesnővéreket, valamint a Katolikus Szeretetszolgálat központjának képviselőit; a Pax Otthon vezetőjét, Baranyi Évát; a munkatársakat és nem utolsósorban az otthon lakóit, akik a járványhelyzet miatt fél év után most először lehetnek jelen szentmisén szeretett templomukban.

Várszegi Asztrik így fogalmazott köszöntőjében: „Adjunk hálát azért, hogy vagyunk, szerethetjük Istent, és törődhetünk egymással, hiszen mindez az Úrtól kapott ajándék.”

ség szülte, vérről és gyötrelméről szólt a kezdet. A szerzetesrendek feloszlása után nem lehetett utcán hagyni az idős testvéreket, ezért hozták létre a szervezetet. Mára azonban a szeretetszolgálat sokrétű intézménnyé vált. Munkatársai elkötelezettek, kedvesek, sugárzik belőlük a nemesség, az öröm, a szeretet.

A tiszaalpári zárdatemplom Jézus szívének tisztelőre épült. A nyugalmazott főapát ezzel kapcsolatban megjegyezte: a szeretetet Jézustól tanuljuk. Alapszabály, hogy teljes erőnkkel szeressük Istent, az embertársainkat pedig – elesett, idős testvéreinket is – úgy, mint önmagunkat.

Ahogy Don Bosco tette

Új közösségi helyet alakított ki a Szombathelyi Egyházmegye

Székel János szombathelyi megyéspüspök augusztus 31-én megáldotta az egyházmegye által létrehozott és fenntartott új közösségi teret a megyeszékhelyen. A találkozóhelyet az egykori VAOSZ-étteremben alakították ki.

Jó néhány éve már, hogy bezárt Szombathelyen a Széchenyi utca 14. szám alatt található étterem. Az épületet megvásárolta az egyházmegye, az elmúlt időszakban pedig az átalakítására, felújítására is sor került. Új funkciót találtak az ingatlannak: közösségi térként segíti az evangelizációs munkát.

Székel János megyéspüspök a Martinus.hu egyházmegyei oldalnak adott interjújában elmondta: az evangelizáció nem könnyű feladat, főként a fiatalok esetében. Sok minden vonzza őket, még akkor is, ha a szívük mélyén vágyanak az igazi békére, az igazi értékekre. Nem feltétlenül a templom az első hely, ahol a boldogságot és az életük értelmét keresik. De ha van egy olyan közösségi tér, ahol a szeretetet, a barátságot megélhetik, akkor könnyebben megteszik az első lépéseket Isten felé. Ezt fedezte föl Don Bosco, aki oratóriumokat létesített a templomok mellett, foci pályákkal. Sok fiatal először csak a játék kedvéért ment el ezekre a helyekre, később azonban megtapasztalta, hogy többről is szó van. Ilyen közösségi tér szeretne lenni ez a hely is.

A tervek szerint fiataloknak adna lehetőséget a délutáni kikapcsolódásra, a beszélgetésre, de akár a tanulásra is segítenek az ide látogatóknak. A fiatalok mellett természetesen az idősekre is gondolt az egyházmegye, hiszen ők is találkozhathatnának itt. Az új helyen működik a Szombathelyi Egyházmegye Kórházlelkész Szolgálatának ko-

ordinációs irodája és a keresztény zenei együttesek felkészülését is segítik itt.

Székel János megyéspüspök az épület megáldásakor mondott szentbeszédében – az evangéliumra utalva – hangsúlyozta: Jézus a legjobb hírt hozta nekünk. Azt, hogy Isten szeret bennünket és a létünknek van oka, értelme. Örök szeretettel alkotott meg minket Isten, aki egészen közel van hozzánk. Jobban Jobban szeret, mint a legjobb szülő a gyermekét. Jézus az egyetlen igazi örömet hozta el az emberiségnek, és arra kér minket, hogy másoknak is adjuk tovább ezt az örömhírt. A hit továbbadása, a misszió azonban nem stratégia, taktika, hanem a túlszorduló szívből fakad. Aki csak kicsit is át-

élte Isten szeretetét, annak természetes, hogy átadja azoknak, akiket szeret. És miközben megosztja a hitét másokkal, rádöbben, hogy a világon minden ember szomjazza ezt a békét, kegyelmet.

Hogyan kell átadni az evangéliumot, a szeretet üzenetét? Szeretettel. Ez a közösségi tér alkalmas hely erre: szerető, befogadó otthon. A fiatalok, akik betérnek ide, először talán csak a zenét, a társaságot kedvelik majd meg, és később jönnek rá, hogy még ennél is nagyobb értékkel gazdagodhatnak itt.

A közösségi helyről az egyházmegye ifjúsági irodája ad bővebb felvilágosítást: ifiroda.vm@martinus.hu

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Jogászként az Egyházért

Beszélgetés a Pro Ecclesia Hungariae díjjal kitüntetett Bodonovich Jenővel

(Folytatás az 1. oldalról.)

Több mint két év után, 1953. október 31-én véget ért a kitelepítés, de nem jöhettünk vissza Budapestre. Szüleink Érd külterületén, Ilkamajorban találtak lakhelyet, ott kezdtük újra az életünket, általános iskolába is Érdre jártunk.

A szülei később meséltek arról, hogyan tudták átvészelni ezt az időszakot? Hiszen Ön és testvérei még kicsik voltak, nem nagyon emlékezhetek a történetekre.

– Mi megtapasztaltuk mindezt, nem kellett mesélniük erről az időszakról, hiszen a részesei voltunk. Az első emlékeim Füzesgyarmathoz kapcsolódnak. Emlékszem, hogy a szintén kitelepített keresztapám, a nagynéném férje, készített nekem egy nyújtót a kertben. Az is előttem van, hogy jöttek békekölcsönre agítani, bútorokat akartak lefoglalni. Emlékszem ezekre, csak azt nem értettem, hogyan lehet bútorokat lefoglalni, és mi az, hogy békekölcsön. Később, a kitelepítés ötvenedik évfordulóján találkozót is szerveztünk ott az egykori sorstársaknak, akik ugyanilyen helyzetbe kerültek. A kitelepítés önmagában is szomorú dolog, de az is kétségbeejtő, ami utána következik, hogy azoknak a családoknak, amelyek nem disszidáltak 1956-ban, lakás és munkahely nélkül kell élniük a származásuk miatt. A szüleim, bár anyanyelvi szinten beszéltek nyelveket, úgy döntöttek, hogy nekünk itthon kell élnünk, Magyarországon.

A kitelepítés után mivel foglalkoztak a szülei?

– Édesanyám a Belvárosi kávéházban takarított, aztán dohánygyári gépmunkás lett, míg le nem százalékolták, miután a tüdeje tönkrement az egészségtelen munkakörülmények miatt. Édesapám – bár jogász végzettsége volt – csak segédmunkásként tudott elhelyezkedni. Később meósként (minőségellenőrként) dolgozott a nyugdíjazásáig. Nagyon-nagyon szerény anyagi körülmények között éltünk.

Mennyire viselte meg a szüleit az a rengeteg megpróbáltatás, amin keresztülmentek?

– Voltak keserű percek, de mély hitük átszűrte őket a nehéz időszakokon. A kitelepítés után úgy gondolták, hogy a hatalom velük már nem tehet semmit, ezért bátran járattak minket hittanra, elsődolozási előkészítőre. Sőt, mivel mindhárman fiúk voltunk, már egészen korán ministráltunk is az iskola melletti templomban, jóakarató tanáraink figyelmeztetése ellenére. A reggeli negyed 8-as mise után mentünk iskolába. Mindez Érdén történt. 1965-ben aztán egy özvegygő vált rokon befogadta az ötagú családunkat a pesti lakása egyik szobájába. A szüleimnek Budapesten csak a 70-es években lett saját lakásuk,

amikor már egyikünk sem lakott otthon.

A középiskolát állami iskolában kezdte, végül a kecskeméti Piarista Gimnáziumban érettségizett. Hogyan került oda?

– Egyrészt nehéz volt az ötagú családunk helyzete az egy szobában, másrészt középiskolás koromban komolyan gondolkoztam azon, hogy pap leszek. Ezért kerültem tehát Kecskemétre a piaristákhoz, és ott érettségiztem 1968-ban.

Végül miért nem lett pap?

– A gimnázium utolsó évében gyakran tűnődtem el azon, hogy a családom és az Egyház méltóságát többször is megsértette a hatalom. Úgy gondoltam, a jogászi hivatás lehetőséget adna arra, hogy jogi védelmet nyújtsak mindenféle önkénnyel, katasztrofáltsággal szemben. Ezért szerettem volna jogász lenni. A szakdolgozatomat is az államigazgatási jogkörben okozott kár témájában írtam, amely a bírósági és a hatósági, jogellenes károkozásért való felelősségről szólt. Ez 1977-ben volt.

Kicsit ugorjunk még vissza az érettségit követő időszakra. Mivel nem vették föl az egyetemre, három évig betanított gyári munkásként, majd meósként dolgozott. Ez a puhának nevezett kádári diktatúra időszaka volt. Milyen tapasztalatokat szerzett az úgynevezett uralkodó osztály körében?

– A Csepeli Autógyárban, majd a Ganz-MÁVAG-ban dolgoztam három évig. Hívó emberrel nem találkoztam, minden téren kilógtam a sorból. Az egyházi iskolában este 9-kor villanyoltás volt. Az autógyárban viszont este 11-ig dolgoztam, és a HÉV végállomásától gyalog kellett hazamennem, mert már nem járt a villamos. Nagy volt a kontraszt a korábbi életmódomhoz képest. A piaristák a tanulmányaink végén azt tanácsolták, hogy lépünk majd be valamilyen közösségbe, legyen az templomi takarítóbrigád vagy énekkar, mert ez segíteni fog bennünket abban, hogy a hitünk tovább éljen, és valamilyen ideológiai védelmet kapjunk az Egyházat és a kereszténységet erő támadásokkal szemben. Egy közösségbe jártam például Varga László mostani kaposvári püspökkel. Nagy hatással volt rám Futó Karcsi bácsi, akit a bíboros úr és számos más egyházi ember is nagyra értékelt. Hivatásában példaadóan szolgált, egyidőben laktam is nála, enyhítendő az otthoni nehéz lakhatási körülményeket.

Futó Karcsi bácsi több könyvének voltam az olvasószervezője, nagyon mélyen megérintette a lelkeimet, de személyesen sajnos nem ismertem. Mi volt a titka a különleges kisugárzásának?

– Nála egyszerűbben élő embert nem ismertem. Éjjelnappal szolgálatára állt az őt keresőknek, és semmi ingósa-

ga, vagyona nem volt. Ha kapott valamit, mindjárt továbbadta. Sok egyházi személy tekintette a példaképének, de a ma világi területeken dolgozó emberek közül is sokan jártak a fiataloknak tartott hittanjára.

”

Ne legyenek illúzióink, néhány évtized múlva a keresztény családok komoly kihívásoknak lesznek kitéve, ha a gyermeküket a hitüknek megfelelően akarják nevelni. Ezért célszerű, ha a törvények megalkotásában keresztény jogászok, politikusok is részt vesznek.

Szülessenek családbarát jogszabályok! Ebben Magyarország élen jár

Ott ismertem meg a feleségemet is. Karcsi bácsi rengeteg fiatalal foglalkozott. A gyerekeinket is hozzá vittük. Futó Karcsi bácsi egész élete a hit gyakorlati megélése volt. Papi nemzedékeket nevelt.

A rendszerváltozás idején Solyom Lászlóval, az Alkotmánybíróság első elnökével, későbbi köztársasági elnökkel együtt átfogó tanulmányban elemezték az egyházak jogi szabályozására vonatkozó törvénytervezetet. Hogyan került kapcsolatba vele?

– A keresztény értelmiségi nagycsaládosok körében 1987-ben vetődött fel a gondolat, hogy egyesületet alapítsunk. A II. világháború után ez volt az első valóban civil szervezet, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE). Én dolgoztam ki az alapszabályt, alapító, majd vezetőségi tag is voltam. Belekerültem abba a mozgalomba, amely a

civil szféra erősítését szorgalmazta. Ez azt is jelentette számomra, hogy ha a civil szervezetek helyzete javul, akkor ezzel párhuzamosan az Egyház működési feltételeit is bővíteni kell. Emellett pedig elérni, hogy az Egyház ne legyen kiszolgáltatva egyházügyi titkároknak, hanem szabályozottan tevékenykedhesen, és főleg visszanyerje a jogi személyiségét. Solyom Lászlóval a NOE alapításának idején kerültem kapcsolatba. Akkoriban az ELTE-n tanított, ahová jártam és ahol diplomáztam. Amikor 1990-ben a minisztérium közzétette az egyházi törvény téziseit, kidolgoztuk az észrevételeinket. Két tézist említenék: akkoriban már a külföldiek is alapíthattak céget és a vezetőiket szabadon választhatták meg. Fölvetettük, hogy ehhez hasonlóan a püspökök kinevezése se szólhasson bele az állam, sőt, az egyházak vezetőinek kiválasztásába se legyen beleszólása. Dolgozatunk másik jelentős tézise az volt, hogy az Állami Egyházügyi Hivatalt meg kell szüntetni, és az egyházak irányítására az állam nem hozhat létre szervezetet. Ez a két tézis tükröződött az egyházakról szóló, 1990. évi IV. törvényben is. Ekkor nyerte vissza minden magyar egyház a jogi személyiségét, és megkezdődött az egyházi intézmények kiépítése. Ebben óriási szerepük volt a jogászoknak, elsősorban az Egyházhoz kötődőknek.

A rendszerváltozáskor sok jogász választotta a politikai pályát. Ön nem. Idegenkedett a nyílt politikálástól?

– Úgy gondoltam, hogy lehetőség szerint a civil szférát kell erősítenünk, beleértve az egyházakat is. Amit a jogszabályok lehetővé tettek, azt meg akartuk valósítani. Akkor indultak az egyházi iskolák, és a szerzetesrendek is újra kezdték a működésüket. Nagyon szép időszak volt.

1998 és 2020 júniusa között a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia jogásza volt. Milyen főbb

motívumokat emelne ki ebből a huszonkét esztendőből?

– Ez a valamivel több mint két évtized az egyházi intézmények alapításának időszaka volt. Ennek az épületnek (a Városligeti fasor püspöki irodaházának kápolnájában beszélgettünk – a szerk.) a megszerzése például nagyon szép jogi feladat volt. Veres András, a püspöki kar jelenlegi elnöke és akkori titkára javasolta, hogy szerezzünk egy nagy épületet a püspöki kar székhelyének közelében. Ez az ingatlan akkor egy cég tulajdonában volt, megvettük, majd rendbe kellett hoznunk. Idekerültek az akkortájt létrejövő központi egyházi intézmények. Seregély István, a püspöki konferencia akkori elnöke erősen szorgalmazta, hogy legyen katolikus rádió, szerezzünk frekvenciát. Ehhez is épületet kellett keresnünk. Találtunk is egyet a közelben, a Délibáb utcában, és megvásároltuk, átalakítottuk, alkalmassá tettük a rádióműsorok sugárzására. Pályáztunk a frekvenciára, de ehhez meg kellett alapítanunk a Magyar Katolikus Rádió Rt.-t. Létrehoztuk az Országos Katolikus Rádió Alapítványt is, amely adományokkal segíti a rádió működését, műsorokhoz ad támogatást. Néhány éve engem neveztek ki a kuratórium elnökévé. A kuratóriumi tagok díjazás nélkül látják el feladataikat.

Felesége Németh Marietta nyelvész, műfordító. Negyven éve élnek együtt, négy gyermekük született és eddig tíz unokájuk van. A fejlett világban ma egyre többen mondják, hogy a család intézménye fölött eljárt az idő. Egy nagycsalád fejeként hogyan vélekedik erről?

– Ez a tendencia Nyugat-Európából indult, de a szocialista állam is támogatta a családot, azt hirdette: a maradi családmodell helyett a szocialista családtípust kell megvalósítani. A kommunisták tudták, hogy a család olyan intézmény, aminek az életét nehezen tudják szabályozni. A val-

lás is jórészt a családba szorult vissza. Nyugat-Európában pedig a liberalizmus égisze alatt akar beleszólni az állam a család életébe. Sok családellenes jogszabály születik. Norvégiában például jelentősen kiterjesztették a gyermekek szüleikkel szembeni jogait. Ha a gyermekek panaszt tesznek rájuk, vagy ha a szülők a vallásos nevelésük mellett döntenek, könnyen elvihetik a gyermekeket állami gondozásba, mert a jogszabály szerint életidegen környezetben kell élniük. A gyermeknek továbbá joga van meghatározni, hogy hol akar lakni. Nekünk természetes, hogy a gyermek együtt él a szüleivel, de a nyugati társadalmakban egyre erősebb az imént említett tendencia. Magyarország és Közép-Európa még kivételes helyzetben van, de ne legyenek illúzióink, néhány évtized múlva a keresztény családok komoly kihívásoknak lesznek kitéve, ha a gyermeküket a hitüknek megfelelően akarják nevelni. Ezért célszerű, ha a törvények megalkotásában keresztény jogászok, politikusok is részt vesznek. Szülessenek családbarát jogszabályok! Ebben Magyarország élen jár.

Szerkesztőségünk nevében szívből gratulálok a Pro Ecclesia Hungariae díjhoz. Mit jelent Önnek ez az elismerés?

– Nagyon szépen köszönöm. Nehéz megfogalmazni, hogy mit jelent számomra ez a díj. Nagy megtiszteltetés, hogy megkaptam. Ez nem csak a több mint húsz évi egyházi szolgálatom elismerése, hanem az azt megelőzően az Egyházban végzett munkám megbecsülése is. Jogászként sok egyházközségi intézmény, alapítvány létrehozásában vettem részt díjazás nélkül, ez a tevékenység túlmutat a püspöki konferenciának tett szolgálataimon. Az egész Egyház javára végzett jogási munkálkodásomat ismerte el ezzel a díjjal a püspöki kar.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

Elsősorban tőlünk függ, hogyan a fertőzés végigsöpör-e rajtunk

Beszélgetés Oroszi Beatrix járványügyi szakértővel

(Folytatás az 1. oldalról.)

Ezt az alacsony szintű közösségi terjedést központi korlátozó intézkedésekkel: szigorú lezárásokkal, a lakosság mozgását korlátozó intézkedésekkel és ezek következményeként az emberek kontaktusainak drasztikus csökkentésével sikerült elérni. Az első járványhullám kezelése elismerésre méltó eredményekkel járt, és a Covid-19 terjedése szempontjából 2020 nyarára Magyarországot a világ egyik legbiztonságosabb országává tette.

A nyár tehát alacsony víruscirkulációval indult, ami óriási előny. Azt már majusban jeleztük a kormány számára, hogy a nyárra jellemző hőmérséklet és páratartalom mintegy húsz százalékkal lassíthatja ugyan a vírus terjedési képességét, de megállítani nem fogja. Ha a korlátozó intézkedések feloldása után az emberek fokozatosan visszatérnek a korábbi megszokott tevékenységeikhez, és lazul a fegyelem a fizikai távolságtartás és maszkhasználat terén, akkor a vírus nyáron is erőre kaphat. Ezt a lassan emelkedő napi esetszámok formájában észleltük is, mintegy négy-öt héttel a korlátozó intézkedések feloldása után.

Augusztus utolsó hetében azonban a terjedés gyorsulását láttuk, amit azonnal jeleztünk is. Mivel a nyárnak lassan vége, ezért az időjárási körülmények mintegy húsz százalékos fekéző, lassító hatása megszűnik. A koronavírus zárt térben, szoros kontaktusok révén tud a legkönnyebben terjedni; ez az ősz beköszönésével egyre gyakrabban fordul elő, ami szintén növeli a kockázatot. Összességében a terjedési adatokat, a járvány mozgatórugóit elemezve és értékelve a járványügyi helyzet romlik, ezért szükségessé az elővigyázatosság szintjét még inkább növelni.

A járvány reprodukciós rátája (a gyakran emlegetett „R” érték) jelenleg magas, 1,5-2,0 körüli, ami azt jelenti, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján jelenleg egy fertőzött átlagosan másfél-két további embert fertőz meg. Elsősorban rajtunk múlik, hogy a fertőzés ezzel a sebességgel végigsöpör-e rajtunk.

Barabási Albert László világhírű vezető hálózatkutató tavasszal azt írta, „oltás hiányában megtanulunk együtt élni a vírussal”. Rengeteg hírt olvashatunk különféle vakcinajelöltekről, az oltóanyagért folyó verseny nyomában összeesküvés-elméletek születnek. Józan megfontolás szerint mikorra várható vakcina, és milyen hatásfokú ellenszerre számíthatunk?

– Én is úgy gondolom, hogy először majd akkor lélegezhetünk fel, ha lesz megfelelő oltóanyagunk. Bár az még mindig nem a vége lesz a pandémiának, sokkal inkább a vírus ellen folytatott háborúnk döntő csatájának a kezdete.

Nagy erővel folynak világszerte a kutatások a Covid-19 elleni hatásos és biztonságos oltóanyagok kifejlesztésére, és látunk is biztató eredményeket, ami reményt ad arra, hogy lesz társadalmi szintű immúnizációs megoldás a világjárvány leküzdésére. Ugyanakkor még rengeteg a nyitott kérdés, amelyek közül talán kettő a legfontosabb. Az egyik, hogy a vakcina megfelelő erősségű védő immunválaszt eredményező hatása mennyi ideig tart majd. A

másik kérdés, hogy a védőoltás milyen arányban biztosít védeltséget azoknak, akiknek beadják, hiszen tudjuk, hogy egyetlen oltóanyag sem képes százszázalékos védeltséget nyújtani. Jelenleg több oltóanyag is eljutott már a harmadik kutatási fázisba, amikor több tízezer emberen történik a hatásosság és biztonságosság vizsgálata. Úgy számolunk, hogy a kiértékelés, a hatósági engedélyezési folyamatok, a tömegtermelés, a kiszállítás, az elosztás folyamatával együtt legalább egy évet, tehát 2021 őszéig kell várni még arra, hogy széles körben hozzáférhetővé váljon a védőoltás.

Előre azt sem tudhatjuk, melyik oltóanyag lesz a befutó. Ezért van szükség szigorú protokollok szerint végzett vizsgálatokra. Ha megbizonyosodott, hogy egy oltóanyag biztonságos és hatásos is egyben, megkezdődhet a gyártás, majd az oltóanyag szétosztása. Tudjuk, hogy bizonyos gyártók már előre dolgoznak, tehát – bízva a kutatások sikerességében – már a vizsgálatok lezárulása előtt megkezdtek bizonyos gyártási folyamatokat. A teljes folyamat azonban egyelőre még túl sok bizonytalanságot rejt magában. Meggyőződésem szerint a legfontosabb szempont, hogy az oltóanyag bizonyítottan hatásos és biztonságos legyen, az idő ezekhez képest – sajnos – csak másodlagos tényező lehet.

Korábban a fertőzés elsősorban „kórházi járványnak” látszott, az elmúlt hetekben a külföldről hazatérők mint lehetséges vírusterjesztők kerültek fókuszba, s a határokat szeptember 1-jén le is zárták. Belöldön mindeközben a strandok zsúfolásig tele voltak, fiatalok több száz fős szabadtéri bulikat rendeztek, ezeken a helyeken távolságtartásról szó sem esett. Vajon minek köszönhető, hogy nem futott fel sokkal meredekebben a járványgörbe?

– Nyár elejére rendkívül alacsony szintre csökkent a víruscirkuláció az országban, ezt a négy egyetem és a Központi Statisztikai Hivatal által mintegy tízezer fős reprezentatív mintán elvégzett szeroepidemiológiai vizsgálat (H-uncover) mérései is igazolták. A korlátozó intézkedések feloldása ekkor kezdődött meg lépéseként, fokozatosan. Az emberek pedig ezt követően még sokáig nagyon óvatosak voltak. Végül, de nem utolsósorban a nyár és a szabadban tartózkodás is hozzájárult ahhoz, hogy a nagyon jó járványügyi helyzetünket ilyen sokáig tartani tudtuk.

Júniusban és júliusban valóban nagy szerepe volt a behurcolt eseteknek. Augusztus végére azonban a járványügyi helyzet hirtelen megváltozását észleltük: egyre inkább meghatározóvá vált a vírus belföldi terjedése. A fertőzöttek átlagéletkora jó harminc évvel alacsonyabb, mint a tavaszi járványhullám során. Inten-

Fotó: Pályi Zsófia

zívebbé váltak a kontaktusok is: az emberek nagyobb csoportjai találkoznak ismét a munkahelyen, esküvőkön, falunapokon, családi rendezvényeken, gólyatáborokban, szórakozóhelyeken. Ha bekerül a vírus egy olyan helyre, ahol sok ember van együtt másfél méteres távolságtartás és maszk nélkül, akkor ezt „ki fogja használni”, könnyen és gyorsan terjedni fog.

A vírus egy sejtparazita, önálló életre, mozgásra nem képes, gazdaszervezetre és légúti cseppekre – amelyeken utazhat – van szüksége a terjedéshez. Mivel a tünetek megjelenése előtt egy-két nappal már fertőzhet, ezért az az ember, aki egy társaságba beviszi a vírust, gyakran nem is tudja, hogy ő a fertőzőforrás. Ma már tudjuk, hogy a tünetmentesek és az enyhe tünetekkel rendelkezők a legjelentősebb terjesztői a Covid-19-nek. Egyelőre nincs más fegyverünk ez ellen, csak a szoros kontaktusok számának csökkentése, a fizikai távolságtartás, a maszkhasználat és a gyakori kézmosás.

Most a legfontosabb az, hogy az emberek megértsék: ha el akarjuk kerülni a további súlyos gazdasági és társadalmi károkat, amelyeket a szigorú lezárások és korlátozások okoznak, akkor mindenkinek egyéni felelősséget kell vállalnia a járvány elleni védekezésben!

El kell fogadni például azt a ma már tudományos bizonyítékokkal alátámasztott tényt, hogy a járvány terjedésének megakadályozásában az egyik leghatékonyabb eszköz az általános maszkviselés a zárt közösségi terekben. A megfelelő maszkviseléssel nemcsak magunkra, hanem embertársainkra is vigyázunk.

Jó lenne elérni, hogy a maszkviselés mindenki számára az egymás iránt érzett felelősség egyik nagyon markáns és vállalható gesztusa legyen! Értse meg mindenki, hogy ezt másokért is tesszük!

kem is két nagy, felnőttkorú gyermek van, és néha nehéz elég időt szánni rájuk, mégis azt gondolom, hogy a megoldás az, ha beszélgetünk velük. Elmondtam például nekik, hogy ők minden bizonnyal enyhe tünetekkel vagy tünetmentesen fogják átvészelni a fertőzést, de én már nem vagyok annyira fiatal, és egyáltalán nem biztos, hogy én is olyan jól megúszom ezt a betegséget, ha elkapom a fertőzést, mint ők. Kértem, hogy vigyázzanak magukra és ezzel vigyázzanak rám is, és mindenkire, aki sérülékenyebb, mint ők. Tudjuk, hogy a szociális kapcsolatok számukra különösen fontosak, de nem is azt kérjük a fiataloktól, hogy ezt adják fel – a közösségi média, az okostelefonok számtalan lehetőséget kínálnak nekik –, csupán néhány egyszerű cselekvést, mint amilyen a fizikai távolságtartás és a maszkhasználat a közösségi terekben.

Sokféle vélekedés terjedt el a járvánnyal kapcsolatban. Mondják, az influenza több áldozatot követel, az ellen mégsem vezettek be óvintézkedéseket.

– Mindkettő cseppfertőzés útján terjedő légúti betegség. Mindkét betegséget vírus okozza, amely képes világjárványt előidézni. Több hasonlóság is van tehát köztük. A SARS-CoV-2 vírus által okozott Covid-19 betegséget még tanuljuk, hiszen csak nyolc hónapja ismerjük. Eddigi ismereteink alapján több tekintetben eltér a szezonális influenzától. Az egyik fontos különbség, hogy az új koronavírus fertőzőképessége (egy fertőzött személy átlagosan hány embert fertőz meg) nagyobb, mint az influenzavírusoké. A másik jelentős különbség, hogy száz Covid-19-betegtől átlagosan jóval több hal meg, mint száz influenzás betegből. A harmadik lényeges különbség, hogy specifikus megelőzés (védőoltás, antivirális szer) az influenza esetében

A járvány most a fiatalok körében terjed intenzíven...

– Folyamatosan elemezzük a járvány terjedését, és azt látjuk, hogy jelenleg valóban a fiatalabb korosztályokban terjed a vírus a leginkább. A fiatalok képezik a társadalom motorját, akik rendkívül nyitottak az új gondolatokra, akik mindent ki szeretnének próbálni. Szükségük van egymás társaságára, és jellemzően nekik van a legtöbb fizikai kontaktusuk is másokkal. Ez teljesen normális az ő korukban. A vírus terjedése nem a fiatalok hibája. Legfeljebb a vírus hibája (bár a vírus is csak azt teszi, amit a biológiai szükségletei, törvényszerűségei megkívánnak).

Fontos, hogy megnyerjük a fiatalokat a járvány elleni védekezésnek, hogy minél többen megértsék, mit és miért kérünk tőlük, és hogy elkötelezzék magukat. Fontos, hogy ne a probléma, hanem a megoldás részeként tekintsünk rájuk! Ne-

már régóta rendelkezésre áll, a Covid-19 esetében sajnos nem! Mindez azt jelenti, hogy az új koronavírus jóval fertőzőképesebb, emberéleteket súlyosan veszélyeztető, nehezebben kontrollálható járványt okoz, mint egy szezonális influenzavírus.

A jelenséget jól szemlélteti a nemzetközi szakirodalomban megjelent egyik tanulmány adata, mely szerint az Egyesült Államokban a Covid-19-járvány legtöbb halálesetét hozó hetének halálozása körülbelül hússzor magasabb, mint az elmúlt évek szezonális influenzajárványaiban a legsúlyosabb hetek átlagos halálozása. Sok szó esik a halálozásról és a gépi lélegeztetésről, azonban kevesebb arról, hogy a Covid-19 betegség egyre több hosszú távú szövődménye válik ismertté, valamint az, hogy esetenként az enyhe lefolyású betegség után hetekig vagy hónapokig is visszaragadhatnak kellemetlen tünetek. Ezt a jelenséget gyakran az egyébként egészséges fiatalabb és középkorú páciensek körében tapasztalják.

A jelenlegi Covid-19-világjárványt sokan az 1918-as, spanyolnátha néven a történelemtényekből ismert világjárványhoz hasonlítják az egészségügyi, társadalmi, gazdasági következmények súlyossága miatt. Indokolt és szükséges tehát, hogy védekezzünk ellene. Egyébként ha egy új, pandémiás potenciállal rendelkező influenzavírus alakulna ki és kezdene el terjedni, ahogy ez történt legutóbb 2009-ben is a H1N1 esetében, ugyanúgy intézkedéseket kellene hozni, ahogy ezt tesszük most az új koronavírus legyőzésére.

Nem tudjuk még, hogy a szezonális influenza hogyan fogja tovább árnyalni az elkövetkező hónapokban a járványügyi helyzetünket. A déli féltekén a szokásosnál enyhébb volt az influenzaszézon, amit leginkább az új koronavírus megfékezése érdekében bevezetett fizikai távolságtartó intézkedéseknek és a széles körű maszkhasználatnak lehet betudni.

Mivel mindkét vírus cseppfertőzéssel terjed, ezért ezek az óvintézkedések mindkettő ellen hatásosak. Nagy kérdés, hogy a két vírus együttes jelenléte nálunk mit eredményez majd. Az egészségügyi ellátórendszer és a gazdaság terhelését súlyosbíthatja egy „kettős járvány”, azonban ha a Covid-19 terjedését sikerül a megfelelő célzott intézkedésekkel hatékonyan visszaszorítani, akkor ez minden bizonnyal a szezonális influenza terjedését is korlátozni fogja. A „kettős járvány” elkerülése érdekében például javasoljuk mindenkinek azt, hogy influenza ellen mindenképpen oltassa be magát.

A világjárvány halálos áldozatainak száma aggasztó, ugyanakkor felmerül a kérdés, egyáltalán igazolható-e, hogy hány haláleset írható a Covid-19 rovására.

– A Covid-19 halálozási arányát a járvány közben több tényező miatt is nehéz pontosan meghatározni. Például a fertőzöttek számát a tesztelési stratégiák korlátai miatt csak becsülni lehet, tehát nem tudjuk pontosan, hányan kapták el a fertőzést. Másrészt gyakran nagyon nehéz feladat annak megítélése, hogy valaki az új koronavírus-fertőzés miatt vagy egyéb súlyos alapbetegsége miatt hal meg, „Covid-19-kísérőbetegséggel”. A Covid-19 halálozási adatait a járványt követően a Központi Statisztikai Hivatal munkatársai az Egészségügyi Vi-

ALBÉRLET

EGYEDÜL ÉLŐ özvegyként, méltányos költség-hozzájárulásért cserébe kertés házamba fogadnék leinformálható egyetemista lányt. Jelige: „Kölcsönösség megértés alapján”.

ANTIKVITÁS

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása festményt, régiséget vásárol. Üzlet: Bp. VII., Dózsa Gy. u. 44. T.: 06/1-321-7000, 06/20-980-7570 www.visnyei.hu

ÁLLÁS

A ZALAEGRSZEGI SZÚZ MÁRIA SZEPLŐTELEN SZÍVE PLÉBÁNIA kántort keres. Jelentkezés fényképes önéletrajzzal és a munkabérigény megjelölésével a zeg3@martinus.hu e-mail-címre küldött levélben. Bővebb információk: <http://zeg3.martinus.hu>

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

TÁRSKERESŐ

69/190 cm, humán és közgazdasági érdeklődésű közgazdász, római katolikus férfi hasonló érdeklődésű, független, magas, csinos, nem dohányzó, diplomás hölgy ismeretségét keresi, 64–69 évig. Budai vagy belvárosi válaszok előnyben. Telefonszámos válaszát a Kiadóba kérem. Jelige: „Hit és szeretet”.

34 ÉVES, 169/72 pesti férfi vagyok. Hasonló korú, nem molett, ápolt, hívó nőt keresek feleségnek. E-mail: stefan60@index.hu

SZOLGÁLTATÁS

KERTTAKARÍTÁST, falevelek összegyűjtését vállaljuk Budapesten. T.: 06/70-626-8285

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

SZOBRÁSZATI ÉS KÖMUNKÁKAT, valamint sírmelekek készítését és felújítását vállalom! T.: 06/20-361-8318 **Albert Farkas**

IMAÓRÁK

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárszentség előtt. 22 órakor szentmise.

Imavirrasztás a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készülve a Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (1051 Budapest, Szent István tér 1.) minden csütörtökön 20 órától pénteken hajnali 5 óráig. 21 órakor szentmise. Mindenkit szeretettel várnak!

Elváltakért és egyedülállókért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 18 órakor a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

A Szent Imre-kápolna Szeretetláng-imacsoportja minden programját megtartja. Változatlan időpontokban, továbbra is otthonainkban imádkozunk. Az imaanyagot, aki velünk tart, megkapja. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltárszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetőek vagyunk (www.szeretlanguy.info.hu). Program: szeptember 17-én, csütörtökön 18 órakor szentségimádás hazánkért.

LELKIGYAKORLAT

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház: Szeptember 24-én 18 órától 27-én 13 óráig: *Ne félj, nem itéllek el. Kiút az abortusz okozta fájdalomból.* Lelkigyakorlat Kovács Ferenc diakónus és Kovácsné Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó vezetésével. Október 22-én 18 órától 25-én 13 óráig: *Jézus Krisztus megszabadít. Gál Péter* atya lelkigyakorlata. November 11-én 18 órától 14-én 13 óráig *Szentek nyomában.* Ocsvai Grácián atya lelkigyakorlata. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

„Megszelídül a gyász okozta bánat!” – A mindennapok rohanó világa gyakran nem ad lehetőséget rá, hogy megálljunk veszteségeink mellett, időt adva a hiány feldolgozására. Ezért szeretettel

hívjuk és várjuk a gyászolók sorstárscsoportjába mindazokat a testvéreinket, akiknek régebben vagy a közelmúltban kellett szembenézniük a halállal okozta fájdalommal; akiknek segítség, ha van kívül megosztani gondjaikat, érzéseiket és együtt keresni a továbblépés lehetőségeit. A délelőtti találkozási hely: Pasaréti Pádai Szent Antal Plébánia nagyterme (1026 Budapest, Pasaréti út 137., bejárat a templom jobb oldalán), szerda 10–11.30. A délutáni találkozási hely: Szent Anna Plébánia alsó hittanterme (1011 Budapest, Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött), szerda 18–19.30. Időpontok: 2020. szept. 16., okt. 7., 21.; nov. 4., 18., dec. 2., 16.

Őszi lelkinapok: „Veszteséggel élünk, de a remény fényében járunk” címmel, 2020. október 26–27–28., Tahi, Szív Lelkiségi Központ. Előzetes jelentkezés szükséges! *Tegzes Katalin* SA nővér: 06/30-462-9272. Az együttléteket – segítő sors társakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti, a járványügyi helyzet aktuális előírásainak függvényében.

BÚCSÚ

A sümegi Fájdalmas Szűzanya búcsújára szeptember 20-án – ha a járványügyi intézkedések nem változnak – szeretettel várják a kedves híveket a ferences atyák. 8-kor és de. 10 órakor lesznek ünnepi misék. A 10 órai mise után körmenet, majd déli 12 órakor is lesz szentmise. Délután fél 3-kor litánia és vecsernye.

MEGHÍVÓ

250 éves az Országúti ferences templom – ünnepségsorozat szeptember 12., szombat és 2020. november 22., vasárnap között. Helyszín: Országúti ferences templom és plébánia (1024 Budapest, Margit krt. 23.). Kivétel: A november 6-ai kerekasztal-beszélgetés. Bővebb információ: www.orszagutiferencesek.hu

Találkozz Jézussal 7/24 – 168 óra az Úrral Szegeden. Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus

Kongresszus eredeti időpontjában, 2020. szeptember 13–20. között, 168 óras szentségimádást szerveznek Szegeden. Helyszín: a Dáni utcai Szent József jezsuita templom kápolnája. Jelentkezni a www.adoratio-szeged.hu/724 honlapon lehet.

Tamás Gergely Alajosért, valamint a Kapisztrán Kórus élő és elhunyt tagjairól szentmisét mutatnak be az Országúti ferencesek templomában 2020. szeptember 19-én, szombaton 18 órakor, melyre várjuk a híveket.

Isten Szolgája Márton Áron püspök szentté avatásáért lesz szentmise, halála évfordulójához és a Gyulafehérvári Főegyházmegye védőszentjének, Szent Mihály főangyalnak ünnepéhez kapcsolódva, szeptember 27-én, vasárnap 10 órakor Budapesten a VIII. kerületi egykori Rezső téri Magyarok Nagyasszonya-templomban. A szentmisét *Hurgói Sándor* plébános, a gyulafehérvári érsek titkárnak testvére celebrálja. Szeretettel hívunk és várunk mindenkit, különösen a Magyarországon élő vagy itt tartózkodó erdélyieket.

OKTATÁS

Felvételt hirdet a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium a 2020/2021-es tanévre. A Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásában működő intézménybe azoknak a diákoknak a jelentkezését várják, akik felsőoktatási tanulmányaik magas szintű végzése mellett elfogadják a szakkollégium keresztény értékrendjét, vállalják a szakkollégium tanulmányi, kulturális és közösségi programjaiban való részvételt és a roma társakkal való közös diákéletet. Jelentkezni a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium honlapján (www.szkrsz.hu) az online felület kitöltésével lehet. További tájékoztatás a *titkarsag@szkrsz.hu* e-mail-címen és a 06/20-450-4533 telefonszámon kérhető. A jelentkezés a férőhelyek betöltéséig folyamatos.

→ lágszervezet által meghatározott algoritmus szerint értékeli, osztályozza, tisztítja. Ebből születnek meg az ország hivatalos statisztikai adatai.

A legfrissebb nemzetközi adatok alapján átlagosan az összes újkoronavírus-fertőzötték 0,6 százalékát nem sikerül megmenteni. Számításaink szerint – figyelembe véve azt, hogy nálunk a tesztelésből gyakran kimaradnak az enyhe tünetekkel rendelkezők és a tünetmentes fertőzöttek – Magyarországon ezek az adatok nem térnek el a szakirodalomban leírtaktól.

A másik közkeletű vélekedés, hogy a veszélyeztetett személyeket, például az időseket hatékonyabban kellene védeni, s a többiek (középkorúak, fiatalok) éljék megszokott életüket, így néhány kellemetlen tünettől megúsítható lenne a járvány. Mit szól ehhez a felvetéshez?

– Azt gondolom, hogy a generációk nem választhatók el egymástól hermetikusan, tehát egy magasan átfertőzött populáció esetén az idősök hatékony védelme, izolációja is nagyon nehézkes, illetve kétséges. Másrészt az idősek teljes izolációja a fiatalabb korosztályoktól felbecsülhetetlen szociális, mentális károkat is okozna. Képzeljük el a teljesen elmagányosodott, külvilágtól, mozgási lehetőségektől is elzárt, sokszor segítségre szoruló idős embereket. Az izoláció lehet, hogy ideig-óráig megvédené őket a Covid-19-től, azonban hosszú távon súlyosan károsítaná mentális és testi egészségüket. Össztársadalmi érdekünk, hogy a teljes populáció védelmére figyeljünk. És közben ne feledkezzünk el arról, hogy a fiatalabb korosztályok esetén is előfordulhat súlyosabb megbetegedés vagy hosszú távon fennmaradó, életminőséget rontó tünetek. A sérülékeny csoportok fokozott védelme – ami tehát nem jelent teljes izolációt – nagyon fontos. Ezért vezetünk be látogatási korlátozásokat az idősoththonokban, ezért kérjük az egészséges fiatalabbakat, hogy tart-

sanak távolságot és hordjanak maszkot, és ezért szorgalmazzuk azt, hogy szorítsuk vissza a fiatalok körében jelenleg gyorsan terjedő fertőzést, még mielőtt az idősebb korosztályokra is áttérjedne.

Mi a legjobb védekezési stratégia most? A hatékonyabb, széles körű tesztelést és a kontaktuskövetést sokan sürgetik szakmai körökben...

– Az első és legfontosabb: mi magunk tehetjük a legtöbbet a járvány

viasszaszorítása érdekében. Csak néhány dolgon kellene változtatni, de éppen a megszokásokon nehéz változtatni. A maszkhasználat körüli viták szerintem nagyon sokat ártnak a járvány elleni védekezésnek. Egy egyszerű, olcsó, mindenki számára elérhető eszközről van szó. Az, hogy kicsit kényelmetlen, nem lehet érv azzal szemben, hogy sok ember életét, egészségét megvédheti. A másfél méteres fizikai távolságtartás sem nagy kérés, csak meg kell szokni az „udvarias” távolságtartást és a kézfogás helyett más üdvözlési formákat.

A tesztelési stratégia már nehezebb kérdés. A nukleinsav-kimutatáson alapuló vizsgálatok nagyszerű lehetőséget kínálnak a védekezési stratégiánk kibővítésére, mert az ebben rejlő potenciált nem merítettük még ki teljesen. Az első hullám során főképp a tesztelések klinikai előnyeit használták ki, így leginkább a súlyosabb betegeket tesztelték, és a laboreredmények főképp a kórházhigiénés és terápiás döntéseket alapták meg. A második járványhullám során be kellene vetni a tesztel-

Folyamatosan a vírus nyomában kell loholni, nem szabad hagyni, hogy megvesse a lábát a közösségben, és lépésről lépésre egyre nagyobb teret nyerjen magának. Kulcsfontosságú tehát, hogy minden gyanús esetet a lehető leggyorsabban felderítsünk, laboratóriumi vizsgálattal igazoljunk és elkülönítsünk, a kontaktokat pedig karanténba helyezzük. Minden olyan fertőzési lánc, amelynél ezt sikerül megvalósítani, megszakad. Ez mínuszpont a vírusnak és pluszpont nekünk.

Sok szó esik a napokban a közösségi rendezvények korlátozásáról. Mindez az egyházi szertartásokat, összejöveteleket is érinti. Van olyan iskola, ahol nem tartották meg a Veni Sanctét. Milyen gyakorlatot javasol az egyházi rendezvények megtartásával kapcsolatban?

– Az egyházi szertartások zárt teremben akkor jelentenek kockázatot a vírus terjedése szempontjából, ha a másfél méteres távolságtartást nem tartják be és nem követelik meg a maszkhasználatot. A templomok bejáratánál kézfertőtlenítőket érdemes kihelyezni, és figyelemfelhívó plaká-

tokkal tájékoztatni a híveket a kívánt viselkedésről, segíteni őket ezek betartásában. Érdemes kijelölni a padokban, hogy hová lehet leülni és hogy két ember között egy helyet ki kell hagyni. A liturgia során maradjon el a kézfogás. Zárt térben a hangos közös éneklés kockázatos lehet, ilyenkor ugyanis nő a vírusűrités intenzitása. A másfél méteres távolság megtartása, illetve a teljes körű maszkviselés csökkentheti ezt a kockázatot. Egy új tanulmány pedig azt bizonyította, hogy a halk éneklés biztonságosabb, tehát érdemes a fortissimóról pianissimóra váltani. A lényeg tehát az, hogy hacsak lehet, ne adjuk fel a számunkra és a közösség számára fontos alkalmakat, de igenis változtassunk néhány apró dologban, és tegyük biztonságosabbá az együttlétünket.

Őn szerint mire számíthatunk a következő hetekben, hónapokban, ha súlyosbodik a járványhelyzet? Az ősz, a tél nagy közösségi ünnepeink időszaka.

– A jelenlegi helyzet, a meredeken emelkedő esetszámok előrevetítik, hogy nehéz időszak előtt állunk. Az intézkedések hatása nem jelenik meg azonnal, hetekre van szükség ahhoz, hogy egy intézkedéscsomag hatása megmutatkozzék az esetszámok trendjének változásában. Az évszakváltás, az iskola elindulása nehezíti a helyzetet. A társadalom és a nemzetgazdaság működése szempontjából az volna kívánatos, hogy ne legyen szükség a tavaszihoz hasonlóan hosszán tartó, szigorú központi korlátozásokra, de ez csak akkor lehetséges, ha a társadalom minél szélesebb körét megnyerjük az együttműködésre, és mindenki a saját eszközeivel hozzájárul a védekezéshez. Szakértőként és emberként is felelősen erre kérek mindenkit.

(Felhívjuk kedves Olvasóink figyelmét, hogy az interjú szeptember 3-án készült.)

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2020. SZEPTEMBER 7.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Vezető szerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő:** Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábian Attila, Gátsas Judit, Kiss Péter, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Eva, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • **Tördelés:** Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egynéi egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Küldetésünk van a világban

250 éves az Országúti ferences templom

Idén ünnepli felszentelésének 250. évfordulóját a Szent István első vértanúról elnevezett Országúti ferences templom, amelyet sokan budai ferences templomként ismernek. Nepauer Máté építómester tervei alapján Ágoston-rendi szerzetesek építették a XVIII. század közepén. A templomról és a plébániáról Lendvai Zsolt OFM plébánossal beszélgettünk.

Az Országúti ferences templom ünnepségsorozattal emlékezik meg felszentelésének 250. évfordulójáról. Említene néhányat a jubileumi események közül?

– Nagyjából a mai templom helyén már korábban is állt egy templom, amit a XVIII. század elején kezdtek építeni az ágostonosok. A mai templom 1752 és 1770 között épült. Miután II. József feloszlatta a szerzetesrendek nagy részét, a Batthyány térről – ahol most a máltaiak vannak – a Szent Ferenc Sebei-templomból és klostorból 1785-ben áttelepítették ide a ferenceseket. Azóta van ferences kezelésben a templom. Szeretnénk méltóképpen megünnepelni a jubileumot, de emellett, hogy emlékezzünk a múltra, és hálát adunk a templomért, bemutatjuk a mai közösség életét is. Fontosnak tartjuk az előretököltséget és annak tudatosítását, hogy felelősök vagyunk egymásért.

Régen kimagaslott a környezetéből a Margit körúton álló templom, mára körbenőtték a lakóházak, de az emberek ugyanúgy a környék szívének tartják, mint egykor. A

kérdés, hogy ez milyen feladatok elé állít bennünket itt és most. A jubileumi programok összeállítása során igyekeztünk tekintettel lenni rá, hogy mi az, ami megerősítheti a közösséget. A templom kétszázötven évvel ezelőtti felszentelésének napján, szeptember 23-án ünnepi szentmisét mutatunk be és megnyitunk egy kiállítást, amelyen a híveinknek a templomhoz kapcsolódó visszaemlékezéseit, fényképeit, személyes tárgyait mutatjuk be. Már a kiállításra való felkészülés is közösségbe vonja, megmozgatja az embereket, hiszen csapatban tesznek valamit a közösségért.

A programok között lesz hangverseny is, *Mozart Koronázási miséje* hangzik el. *Székel János* szombathelyi megyéspüspök itt nőtt fel, itt ministrált, majd sekrestyéskedett a templomunkban. Reményeink szerint szeptember 27-én, vasárnap ünnepi szentmisét mutat be, utána pedig családi délelőtti tartunk a templomkertben. Lesznek a múltat felidéző rendezvények is. Szeptember 12-én, szombaton bemutatjuk a *Templom és közösség 250 éve* című jubileumi köte-

tünket, amelyből megismerhetők a templom története. A historia domusból vett szemelvények pedig a plébánia történetéről adnak áttekintést. Híveink a könyvben személyes élményeiket idézik fel az elmúlt évtizedekből, és arról vallanak, hogy mit jelent számukra az Országúti ferences

tünk: a gyerekek *Otthon vagyk az Országúton* címmel kiváló alkotásokat készítettek. A közösség tagjai szavazhattak a rajzokra, a legjobbakat meg is jutalmaztuk. Az ifjúsági közösség szervezésében templomismereti kvízt dolgoztunk ki. A kérdések között szerepelt például az is, hogy hány an-

ságba. Örülünk ennek. Szeretnénk, ha olyan, élő közösség jönne itt létre, amelynek kisugárzása van.

Hogyan lehet élővé tenni egy plébániai közösséget?

– Sokan járnak hozzánk, sok közösség működik ná-

készcsapat, katekumencsoportok, az egykori katekumemból szerveződött csoportok. Jelen van a plébánia életében a ferences világi rend, illetve a ferences ifjúsági csoport és áldásosan szolgál a Boanergész zenekar. Sok és fontos feladatunk van a szervezés és a lelkiesség területén is. Szeretnénk fölbreszteni a hívek plébániánk iránti felelősségtudatát.

Hogyan lehet ezt megvalósítani?

– Például úgy, hogy a jubileumi programunk összeállításakor a templomismereti kvízt rábíztuk az Euthikosz csoportra. Önállóan fogalmazták meg a kérdéseket, ők intézték a feladattal összefüggő valamennyi munkát. Ha a plébánia tagjai tesznek valamit a közösség érdekében, akkor sokkal inkább a magukénak érzik a közös ügyet, és felelősséget vállalnak érte. Idén is megszerveztük a családi táborot, és nagyon örültünk, hogy a járvány ellenére több mint százán voltunk. A plébániai képviselő-testület tagjaival sokat beszélgettünk arról, hogyan jelenjen meg a plébánia a külvilág előtt a jubileum alkalmából, de attól függetlenül is. Reménykeltő, hogy a vasárnapi hat szentmisénken legalább ezerötszázan vesznek részt. Tavasszal a járvány erősen megnyirbált bennünket, de a híveink hetvennyolcvan százaléka már visszatért, és újra jár misére. Kérdés, hogy a második hullám miatt esetleg hányan maradnak majd el.

Milyen a korosztályok aránya az idejáró emberek körében?

– Többséget alkotnak az idősebbek és az érett korú felnőttek, de vannak fiatalok is szép számmal. A harmincöt éves múltira visszatérő vasárnap esti, fél 8-as gitáros mise nagy vonzerő a fiataloknak. Hatvan-hetven százalékban ők vannak jelen ezeken a miséken. Járnak hozzánk családok és gyerekek is. A ma feladata, hogy idekössük őket, hogy olyan kristályosodási pontokat hozzunk létre számukra, amelyek révén idetartozónak tekintik magukat. Ha ez sikerül, akkor ők jelenthetik a plébánia jövőjét. Vannak ovismiséink is. A Szent Angéla Gimnázium kiemelt szerepet tölt be a hitoktatás területén. És itt van a többi katolikus iskola is: a Pannonia Sacra, a Szent Gellért, a Péter-Pál, a Szent Imre, a piaristák iskolája. A mi dolgunk az, hogy vonzó közösséget szervezzünk a fiataloknak, olyat, ahová szívesen járnak, mert csak így tudunk értékeket átadni, nevelni és fölkészíteni őket arra, hogy képviseljék a világban a keresztény tanítást. Az egész ünnepségsorozat nem szól másról, mint arról, hogy tudatosítsuk az embereket: mi mindannyian idetartozunk, fontos nekünk ez a plébánia, és tenni akarunk érte, hiszen küldetésünk van a világban.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

templomhoz tartozni, ki hogyan éli meg ezt. Fényképekkel gazdagon illusztrált, háromszáz oldalas kiadványra számíthatnak az érdeklődők.

A jubileumra egyébként egész évben készültünk. Gyermekekrajzpályázatot is hirdet-

gyal van a szentélyben. Meglepetésünkre mi is, mindig találunk még egyet és még egyet. Készül egy QR-kódos templomismertető is, gyerekeknek, fiataloknak. Művészettörténeti szempontú templombemutatót is tartunk, és több egyházzenei koncerttel várjuk az érdeklődőket. Szeptember 27-én, vasárnap este az ünnepi fél 8-as szentmise után zenés dicsőítést tart a harmincöt éves Boanergész zenekar. A rendezvénysorozat zárásaként pedig november 6-án este a Központi Statisztikai Hivatal dísztermében tartunk majd egy kerekasztal-beszélgetést, ahol a plébániánkhöz tartozó jeles személyiségek mesélnek az életükről, a templomhoz fűződő élményeikről, régi atyákról, arról, hogy ki miért jár ide, miért jó idetartozni. Reméljük, hogy a virus-helyzet nem szól közbe, és meg tudjuk tartani ezt a programot is.

Említette, hogy arra a kérdésre keresik a választ, milyen feladatok előtt állnak itt és most. Ebben az összeharagodott, mindent relativizáló világban miképpen töltheti be a küldetését egy plébánia?

– A Margit körúton lévő Országúti ferences plébánia bizonyos szempontból belvárosi plébánia, de meghatározó az országúti jellege is. Sokan járnak ide szentmisékre vagy egy-egy programra, legyen szó zenei, kulturális, családi eseményről vagy előadásról. Van azután egy, a templomhoz erősen kötődő hívekből álló mag; ezt olyan emberek alkotják, akik itt nőttek fel és ma is itt élnek vagy visszajárnak, akkor is, ha már messzire költöztek. Ők lelkiileg vonzódnak ehhez a templomhoz, ehhez a közösséghez. Sokan vannak azok is, akik helyileg nem tartoznak ide, valahol a belvárosban vagy éppen a külvárosban laknak, de ide járnak közös-

lunk. Ahhoz, hogy a plébánia élő legyen, végig kell gondolkunk, hogy a mai körülmények között, ebben a gyorsan változó világban mi a dolgunk. Nem elég követnünk a régi hagyományokat. Meg kell találnunk és bátran megmutatnunk a saját arcunkat. Ezért függesztettünk ki a templom homlokzatára egy molinót, amivel üzenhetünk a 4, 6 villamoson utazóknak és az erre járóknak. Félévente változik a felirat, ami tulajdonképpen egy meghívás. Most ez a mottó olvasható a felületen: „Mester, hol laksz? Gyertek, nézzétek meg! – Hit, közösség, élet.” Máskor egy-egy szentírási idézettel hívjuk fel a figyelmet arra, hogy érdemes eljönni hozzánk. Vagy ha nem hozzánk, akkor egy másik templomba, egy másik közösségbe. A lényeg az üzenet, a meghívás. Plébánosként az a dolgom, hogy akik hozzánk járnak, azokban tudatosítsam: ők a világban a kovász, a só, a világosság, és tovább kell adniuk, amit ők is ajándékba kaptak. Föl kell készítenünk őket a misszióra, az evangelizációra, arra, hogy a világban járva tanúságot tegyenek az evangéliumról.

Milyen csoportok és közösségek működnek a plébánián?

– A legaktívabb talán a Családok Jézusban közösség. Hetven család tartozik ide. Közülük tizenöten-húszan tagjai az országúti közösségnek, mások Debrecenben, Pestszentlőrincen, Kispesten és Budapest más részein tevékenykednek, a saját plébániájukon. A közösség bázisa azonban itt van, nálunk, és ennek a hatása megmutatkozik a februári szerelmesek miséjéhez a templomhoz, ehhez a közösséghez. Sokan vannak azok is, akik helyileg nem tartoznak ide, valahol a belvárosban vagy éppen a külvárosban laknak, de ide járnak közös-

**A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA
EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN
URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint**

ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartási ideje

Hétfő – péntek: 10 – 16.30 óráig. Telefon: 1/203–8912

Plébániairoda nyitvatartási ideje

Hétfőtől péntekig: 10 – 11.30 és 13.00 – 16.30. Tel./fax: 1/203–8915

Templomunk miserendje

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00. Szombaton 7.00, 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.

Internet: <http://szentgellert.plebania.hu>

E-mail: szentgel@hu.internet.net